

SETMANA SANTA 2001 GIRONA

**Divendres Sant - nit a les 10 h.
Processó del Sant Enterrament**

**PROGRAMA OFICIAL DE LA
JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA**

LA JUNTA DE CONFRARIES DE
SETMANA SANTA DE GIRONA,
agraeix a l'Ajuntament, la Diputació i la Generalitat
així com a les altres entitats i particulars
que ens han afavorit amb el seu ajut
i la seva col·laboració per tal de poder
atendre les despeses que comporta
la celebració de tots els actes
que es realitzen durant
la Setmana Santa, i que culminen amb la
Processó del Sant Enterrament del
Divendres Sant.

Edita:
JUNTA DE CONFRARIES

Portada:
NARCÍS COMADIRA

Realització:
IMPREMTA PAGÈS, S.A.
Tel. 972 42 01 07 - ANGLÈS (Girona)

Dipòsit Legal: GI-175-98

**JUNTA DE CONFRARIES
DE SETMANA SANTA**

Apartat de Correus, 877 - 17080 GIRONA

ÍNDIX

• EL PROGRAMA D'ENGUANY

La Junta	6
Pòrtic	7
Presentació	8-9
Programa d'Actes	10-11
El pregó d'enguany per Josep M. Soler -Abat de Montserrat-	13
Viacrucis	14-15
Col·laboració	17
Grup Proscenium	18-19
Itinerari de la Processó del Sant Enterrament	20-21
Ordre de la Processó del Sant Enterrament	23
Processó	25-28
Botiga al carrer de la Junta de Confraries	29
Exposició de Setmana Santa	31
El cartell d'enguany: Narcís Comadira	33
Les parròquies	35
Col·laboració	37

• LA PASSADA SETMANA SANTA

Pregó 2000	41-47
Recull fotogràfic	48-49

• COL-LABORACIONS

Testimoniatge de la veritat	52-53
Sant Galderic i Sant Isidre	54-56
Cel gris cel blau	57
Confraries i devoció popular	59
La Maitenance a Perpinyà	60-61
Conservació i restauració del pas del Sant Sepulcre	62-63
La Processó a Girona	64-65
El capellà i la confraria	66-67
La fi del món a Girona	69
Sobre un pas del segle XVII	70-73
Reproducció dels nostres cartells	74-75
Processó=Peregrinació	76-78
Fugida a Egipte	79-80
Des dels Andes a totes les confraries de Girona	82
Misses als Dolors	83
Agraïment	86

MEMBRES DE LA JUNTA DE CONFRARIES

PRESIDENT:	JAUME GAUCHIA i GORGOLL	Confraria del Sant Sepulcre
CONSILIARI:	Mn. ALFONS RIERA i GUBAU	Consiliari
VICEPRESIDENT:	MIQUEL IZQUIERDO i RODRÍGUEZ	Confraria de la Santa Faç
TRESORER:	JOAN PERE FÀBREGA i MESTRAS	Confraria de la Passió
SECRETARI:	JOSEP M. NOGUÉ i REGÀS	Confraria de Jesús i els Nens
VOCALS:	ANTONI MORENO i PÉREZ	Arxiconfraria de la Puríssima Sang
	RAMON MUNTADA i ARTILES	Arxiconfraria de la Puríssima Sang
	JOSEP M. COSTA i BOFILL	Arxiconfraria de la Passió i Mort
	FRANCESC OLIVERAS i CARRERAS	Arxiconfraria de la Passió i Mort
	MARIA JOSEP CAYUELA i LÓPEZ	Confraria de la Mare de Déu dels Dolors
	JOSEP PALOMÉ i ROCA	Confraria de la Mare de Déu dels Dolors
	JOSEP M. MONT i JORDÀ	Confraria de Jesús Crucificat
	XAVIER RIBERA i BORRELL	Confraria de Jesús Crucificat
	JOAQUIM ROSA i ROCA	Confraria de la Santa Faç
	EUGENI CABRÉ i RIBAS	Confraria del Silenci
	VICENÇ PIJAUME i JUANOLA	Confraria del Silenci
	JOSEP PLA i OLIVERAS	Confraria de Sant Honorat
	JOAQUIM VELAYOS i SOLÉ	Confraria de Sant Honorat
	ALBERT CLOTAS i FIGUERAS	Confraria de Sant Isidre
	JOAN PUJOL i PLANAS	Confraria de Sant Isidre
	ANTONI R. MARTIN i FÀBREGA	Confraria de la Passió
	JOSEP JUAN i BUIXEDA	Confraria del Sant Sepulcre
	FRANCESC X. ALBERCH i COMAS	Confraria de Jesús i els Nens
	JOAQUIM MORET i SAU	Confraria del Davallament
	JORDI VILTRO i ROMO	Confraria del Davallament

L'últim pas de la Processó

*Fent córrer la imaginació, he pensat, alguna vegada, que la processó del Sant Enterrament quedaria més completa i arrodonida si en lloc de cloure-la el pas del Sant Sepulcre, que al cap i a la fi és on s'acaba la vida de tot mortal, es clogués amb un pas de la Resurrecció de Jesús, ja que la fe del baptisme va més enllà de la mort. “**La veritat de la Resurrecció de Crist -acaba d'escriure Joan Pau II -és la dada originària sobre la que es fonamenta la fe cristiana**” (Tertio mil·lenni ineunte, nº 35). Per altra banda, el Misteri Pasqual que l'Església celebra aquests dies inclou la passió, la mort i la resurrecció de Jesús.*

Tanmateix, donant-hi més voltes penso que res no reflexa tant la vida com la mateixa vida. Ningú no tancarà una finestra que doni al mar amb un quadre de marina per bell que sigui. Ni ningú posarà al mig del bosc una cinta gravada amb cants d'ocells. D'aquí ve que la millor pedagogia per ajudar a creure en la resurrecció són els testimonis vivents, com al seu temps foren els Apòstols.

Els rostres joiosos curtits per les proves de cada dia, el coratge atret per la fidelitat del Mestre per confessar-lo “el Senyor” en la vida de cada dia i en hores fosques, són irremplaçables a l'hora de deixar entreveure la vida de ressuscitat que portem a dintre des del nostre baptisme. Després de donar-hi moltes voltes he arribat a la conclusió que l'últim pas de la processó del Divendres Sant el refem cada dia en les nostres vides; per més que ben sovint l'ombregin les nostres mancances i pecats.

D'aquí que, els treballs d'organització i de participació de les Confraries a la processó ha de deixar espai per a la reflexió i la revisió: la vida que reprenem l'endemà de la processó dóna a conèixer que som deixebles del Ressuscitat? Aquest és l'últim pas i el més fregant de la processó del Sant Enterrament.

La fi d'una etapa

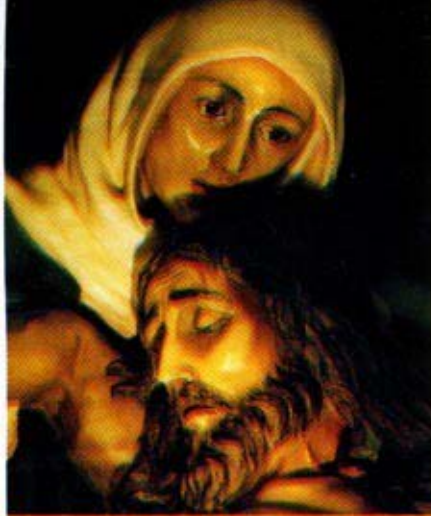
A principis de l'any 1996, la Junta de Confraries va prendre l'acord de convocar eleccions per escollir nou president, donada l'absència del nostre benaventurat Joan de Puig.

La meva persona, en va sortir escollida per un període de cinc anys. Període que en aquests moments està arribant a la seva fi.

En aquestes circumstàncies, seria natural que exposés amb tot detall el que s'ha treballat, el que s'ha fet durant aquesta mitja dècada del meu mandat. Però no ho faré. Penso, que la processó que s'ha viscut any rere any pels carrers de Girona i el nombre creixent d'espectadors és el mirall més fidel de tota la feina que s'ha fet. Per tant, deixo que sigui el públic, des de la seva major objectivitat, l'encarregat de volorar el fruit de l'esforç personal que hem evocat el meu equip i jo mateix al llarg d'aquests anys.

Primerament, voldria donar les gràcies al Sr. Bisbe, per la confiança que m'ha donat, i a totes les autoritats que ens han ajudat econòmicament i personalment en adonar-se que la Junta de Confraries treballa per a Girona, per posar la Setmana Santa gironina en un nivell ben alt i alhora, demostrar a la gent que Girona continua essent la mateixa que vàrem heretar dels nostres pares. Dono les gràcies, també, als meus companys de junta per les hores i hores de dedicació que hem passat junts. Sense ells, no m'hauria estat possible complir amb el meu deure: oferir a Girona el que li pertoca, tot esperant una continuació, que perduri en el temps.

D'ara endavant doncs, continuaré anant a la processó però aquesta vegada, i per primer cop, amb la cara tapada tal com marquen les normes.

Setmana Santa del nou segle

Comencem el nou segle i encetem mil·lenni. Any d'inicis. Però, de generació en generació, la vida segueix i donem continuïtat a les tradicions que hem rebut, tot acollint-les, fent-les nostres i reforçant-les amb nous valors i noves realitats. Tot fent camí ens anem trobant amb un revifament de diverses confraries de la nostra ciutat, impulsades per alguns consiliaris molt il·lusionats. Nous fruits per a noves etapes.

Ens disposem a reviuire la setmana més gran dels cristians, per primera vegada en el tercer mil·lenni. Novament compartirem la fe i la vivència interior, amb diversos graus d'intensitat, i un desig viu de mantenir les tradicions i de donar a conèixer trets ben expressius de la nostra cultura.

Enguany, podrem admirar i redescobrir el Pas del Sant Sepulcre després d'una acurada restauració, fruit del pla que va iniciar la Junta de Confraries amb el suport de les institucions de casa nostra. Segur que quan el contemplem, quedarem gratament impactats i ens sentirem colpits per l'expressió de les seves boniques figures de talla. Serà una bona raó per fer una escapada a l'Exposició de Setmana Santa a l'Església dels Dolors, on gaudirem, a més, d'una altra sorpresa: un dels immensos quadres de les seves parets ha deixat de ser una fosca imatge dins d'un marc de fusta per esdevenir una representació pictòrica fantàstica, de gran lluminositat.

El cartell de la present Setmana Santa ha comptat amb la col·laboració d'un gran gironí, actualment resident a Barcelona. Ha estat per a nosaltres una gran satisfacció i desitgem manifestar-li el sincer agraïment de la Junta de Confraries. Es tracta de Narcís Comadira, reconegut poeta, escriptor i pintor.

La nostra proposta en relació al pregoner d'enguany ha volgut seguir els criteris que ens orienten any rere any: una persona de rellevància en els nostres dies, vinculada amb Girona i que es manifesti creient i disposada a donar un testimoni amb el seu pregó, les seves paraules, la seva presència... A més, la proposta d'enguany ens permet difondre el nostre sentit reconeixement, de la Junta de Confraries i dels gironins, a una comunitat religiosa molt estimada per tots i que ha escampat el bé al llarg d'anys i anys, amb un viu testimoni de fidelitat a Crist i a la seva Església: Sens dubte, ens estem referint a la Comunitat Benedictina de Montserrat i qui millor per representar-la entre nosaltres que el seu Pare Abat, gironí de naixença i persona més que idònia per satisfer la nostra petició.

Bé, estimats confreres. Desitgem que el programa que posem a les vostres mans us ajudi a viure més intensament la Setmana Santa del 2001 i faciliti la vostra participació activa en els actes de la nostra ciutat.

ACTES DE LA JUNTA DE CONFRARIES

• VIACRUCIS A LES CREUS •

Lloc: Al Camí de les Creus

Dies: Diumenges 4-03, 11-03, 18-03 i 25-03

A les 16,30 h: Sortida a peu de la Plaça dels Apòstols

A les 16,15 h: Sortida amb el Carrilet des del Pont de Pedra fins la primera capelleta.

• EXPOSICIÓ EXPOSANTA 2001 •

Dies 3, 4, 5 i 6 d'abril: de cinc de la tarda fins a dos quarts de vuit del vespre.

Dies 7 i 8, 9, 10, 11 i 12 d'abril: d'onze a dues i de cinc a nou del vespre.

• PREGÓ 2001 •

A càrrec de Josep M. Soler, Pare Abat de Montserrat

Dia: Dilluns Sant 9 d'abril. **Hora:** a les vuit del vespre a la Fontana d'Or.

• REPRESENTACIÓ:

"Jacint Verdaguer, Llibre de Consols"

Estrena: Dimarts Sant, 10 d'abril del 2001. **A les 8 del vespre,** a la Sala La Planeta. (Segona sessió el dijous 12 d'abril a les 8 del vespre).

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

• PROCESSÓ DEL DIVENDRES SANT.

A les 10 del vespre: Sortida de la Catedral de Girona.

ACTES EN QUÈ PARTICIPA LA JUNTA DE CONFRARIES

• CELEBRACIONS A LA CATEDRAL.

DIUMENGE DE RAMS

A les 11 h: Benedicció de Palmes i Rams a la plaça dels Apòstols de la Catedral. Concelebració de l'Eucaristia.

DIMARTS SANT, a les 5 de la tarda: Missa Crismal.

DIJOUS SANT, a les 7 de la tarda: Missa vespertina del Sopar del Senyor.

DIVENDRES SANT:

A les 11 h: Litúrgia de les hores

A les 5 de la tarda: Celebració de la Passió del Senyor.

DISSABTE SANT, a les 11 de la nit: Vetlla Pasqual.

DIUMENGE DE RESURRECCIÓ

A les 11h: Missa Pasqual concelebrada, presidida pel Sr. Bisbe. Benedicció Papal.

• MANAIES DE GIRONA.

Sortida el dimecres 11 d'abril a les 20 h. per fer entrega del penó.

Sortida el Divendres Sant, 13 d'abril a 2/4 de 8 de la tarda per recollir el penó i assistir a la Processó.

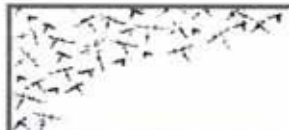
JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

Freixa

SABATERS DES DEL 1818

Santa Clara, 48 - Tel. 972 21 48 48
Migdia, 30 - Tel. 972 21 76 76
GIRONA

Mercadal, 7 - Tel. 972 57 03 51
BANYOLES

STOKKE
mobiliari ergonòmic

L'HEURA

Sta. Clara, 44 - Tel. 972 21 01 38
GIRONA

TALLER: Tel. 972 40 25 24
Fax 972 40 25 28

GRUES: Tel. 972 40 25 26
Fax 972 40 25 29

Ctra. Sta. Coloma, 80 - 17005 GIRONA

GALERIA D'ART
EL MOLÍ

BELLES ARTS
CERÀMICA I EINES
PINTURES
MATERIAL D'ART
MARCS D'ENCÀRREC
MANUALITATS

Sta. Clara, 15-17 - Tel. 972 20 36 34 - 17001 GIRONA
St. Agustí, 38 - Tel. 972 20 55 11 - 17003 GIRONA

MODELAUTO

Ctra Sant Feliu, Km 5 - 17242 QUART (Girona)
Tel. 972 46 92 13 (3 línies) Fax 972 46 80 63

Recuperació de peces de vehicles sinistrats
Totes les marques nacionals i importades
Compravenda d'automòbils

IMPREMTA PAGÈS, SA

Impressió Ofset - Cartelleria
Disseny Gràfic - Preimpressió
Troquelats - Plàstificats - Plegats
PAPER PER A ORDINADOR

c/ Can Planas - Paratge ca l'Aulet, s/n
Tel. 972 42 01 07 - Fax 972 42 22 67
e-mail: impremtapages@mx4.redestb.es

PASTISSERIA

CATERING
a Girona des de 1898

Santa Clara, 45 - Telèfon 972 20 32 81 - 17001 GIRONA

PALAU DE
LA MERCE

GALERIA D'ART I RESTAURANT

Pujada de la Mercè, 10 - c/ Beates, s/n
17004 GIRONA

CAFETERIA

Tels. 972 22 80 14 - 972 22 13 60
Fax 972 20 36 92

El P. Abat de Montserrat

Josep M. Soler

El P. Josep M. Soler va néixer a Santa Eugènia de Ter (Girona), l'any 1946. Durant la infantesa, la seva família, tot i restar molt vinculada a Girona, es traslladà a Sabadell. Inicià els estudis filosòfics al Seminari dels Claretians a Solsona. L'any 1970 entrà al monestir de Montserrat com a monjo, i va professar solemnement l'any 1975. Del 1976 al 1977 col·laborà a l'Institut Ecumènic de Tantur (Jerusalem). Fou ordenat sacerdot l'any 1981. Després dels estudis eclesiàstics fets a Montserrat mateix, es traslladà a Roma, on es llicencià en Teologia, especialitat sacramentologia, pel Pontifici Ateneu de Sant Anselm. Des de l'any 1996 exercia el càrrec de Visitador de la Província Hispànica de la Congregació de Subiaco. Va ser elegit abat de Montserrat el dia 16 de maig del 2000 i rebé la benedicció abacial el 13 d'agost del mateix any.

Durant 12 anys fou responsable de la formació monàstica dels joves monjos de Montserrat com a Mestre de Novicis i Prefecte de Juniors, tasca que compaginà amb la docència a l'Escola Filosòfica i Teològica de l'Abadia de Montserrat, de la qual fou el Prefecte durant set anys, a l'Institut Superior de Litúrgia i al de Teologia Espiritual de Barcelona. L'any 1992 esdevingué Vicepresident de la Societat Espanyola d'Estudis Monàstics (SEDEM). Ha col·laborat, com a sotsdirector, a la revista "Studia Monàstica".

**DILLUNS SANT, 9 D'ABRIL
A LES 20 HORES
A LA FONTANA D'OR**

DIUMENGES: 4, 11, 18 i 25 de març

LLOC: Al camí de les Creus

**HORA: 16,30 sortida a peu de la
Plaça dels Apòstols.**

**16,15: Sortida amb Carrilet des del Pont
de Pedra fins a la primera capelleta.**

Cara i creu de les Creus

On són les Creus? On és el camí de les Creus? La majoria dels gironins d'avui no sabrien donar resposta a aquestes preguntes.

La majoria dels gironins d'avui no han estat mai a Sant Daniel ni a les Pedreres i, per descomptat, no han enfilat mai aquest camí sinuós, flanquejat per catorze capelletes emblanquinades, que els nostres avantpassats van dibuixar sobre el territori familiar com una rèplica domèstica del camí del Calvari, amb les escenes de la Passió pintades ingènuament sobre tendres majòliques.

Aquest és, malgrat tot, un dels paratges més il·lustres de Girona, a quatre passos comptats dels murs històrics de la Torre Gironella. Durant molts anys, al llarg del segle XX, el camí de les Creus va ser objecte de la màxima atenció per part de la societat gironina. Molts escriptors van coincidir en l'evocació de les comitives que hi havien vist desfilar,

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

els diumenges de Quaresma, per resseguir les estacions del Viacrucis.

Una corrua de gent llarga com un centpeus avançava i s'aturava rítmicament al so d'una campaneta, entre oliveres de Getsemaní i ametllers blancs que anunciaven la primavera. Un portant enarborava un Sant Crist, un capellà llegia unes invocacions, uns músics -flauta, fagot i fiscorn- deixaven escapar una melodia arcaica que es perdia, sota el sol tebi, pels marges de la vall farcits de violetes.

Joaquim Ruyra va recordar, en el relat *Però plouia*, una processó votiva per demanar la pluja: "Quan els davanters arribaven a la primera capella, encara quedava una munió de pagesos a dintre de la ciutat, que anaven sortint agombolats pel portal de les muralles". Prudenci Bertrana va dur a passejar per aquest camí Innocenci Aspriu, protagonista de la novel·la *El vagabund*: "En passar a frec d'aquestes capelles i en esguardar la ingènua pintura de les rajoles, Innocenci sentia una estranya consolació". Miquel de Palol, a *Girona i jo*, rememora el camí ombrejat per les fulles metàl·liques de les oliveres i la sorpresa de trobar, a cada capelleta, "l'ofrena d'unes flors de bosc posades per unes mans passavolants i devotes". Josep M. Gironella, a *Los cipreses creen en Dios*, emmena César Alvear pel camí de les Creus "fins arribar al cim del turó, on una ermita presidia tots els encontorns de la ciutat". En aquesta ermita, Bertrana hi contemplava, astorat, un Crist de carns lívides i lacerades, víctima d'una agonia llarga i terriblement penosa, "com si hagués gustat, en la seva darrera hora, ultra el fel i el vinagre

dels jueus, el desengany d'haver predicat endebades la pau i l'amor entre els homes...".

Tot aquest món de rituals, de sensacions i d'emocions ha caigut en l'oblit, arrossegat per les ventades inclements del segle, i ara el camí de les Creus és un racó ignorat, un indret desaparegut de la memòria col·lectiva; el seu marc físic, incòmode, sembla haver-se esborrat definitivament del mapa ciutadà. Però encara, si ens hi acostem un diumenge de Quaresma a mitja tarda, hi trobarem un grup discret de fidels que refan devotament, en aquell clos amagat, l'etern camí del Calvari. Natura, tradició, història i literatura s'hi concentren i s'hi condensen per fer reviure amb tota la puresa el misteri insondable de la Passió de Crist.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

SERVEI ESTACIÓ

Bricolatge - Decoració
Indústria - Llar

Sèquia, 20 (cantonada Jaume I)
17001 GIRONA
Tel. 972 20 40 62 - Fax 972 20 55 22

PINSOS

SUPREM

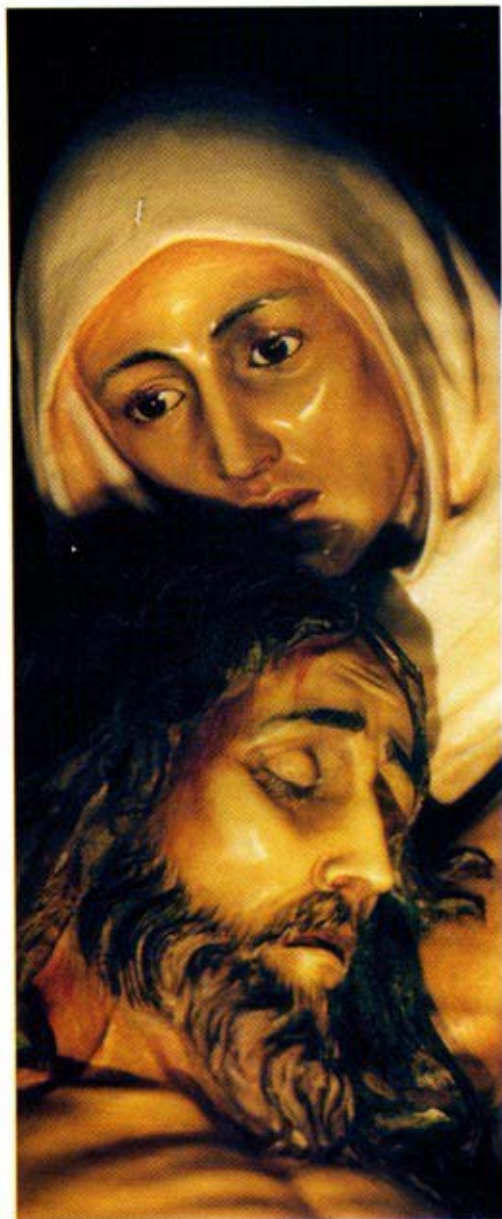
Oficines: c/ del Prat, 23 - Apartat 33
Telèfon 972 84 01 00 (5 línies)
Telefax 972 84 23 57
17430 STA. COLOMA DE FARNERS (Girona)

Magatzems
La Palma

Sta. Clara, 48 - Tel. 972 20 42 83
Pl. Marquès de Camps, 16
Tel. 972 22 04 55 - 17001 GIRONA

Fina
JOIERIA

c/ Hortes, 10
17001 GIRONA
Telèfon 972 22 76 26

Divendres Sant

*Les mans xopes de sang
i el front cobert d'espines.
Ob Crist! jo et reverencio
i et vull fer companyia,
besar les teves llagues,
amb el meu plor guarir-les
i restar així abraçada
a l'Arbre de la Creu
fins que no tinguis vida.*

*Marquen el pas manaies
pels carrerons i places.
El so sec dels timbals
colpeja dins de l'ànima.
Cau, lentament, la cera
com llàgrima captiva.
La mort del Déu fet home
a la pregària incita.*

*Dels llavis lentament brolla
una oració dolorida.
Nit de Passió,
Divendres Sant.
Amb la vostra sang
ens heu comprat,
amb la Resurrecció
ens doneu la Vida!*

**DIMARTS 10 - DIJOUS 12 D'ABRIL
A LES 8 DEL VESPRE - SALA LA PLANETA**

GRUP PROSCENIUM

presenta:

Jacint Verdaguer Llibre de Consols

**NARRACIÓ IL·LUSTRADA DE LA VIDA I L'OBRA
DEL POETA EN L'ADVENIMENT DEL CENTENARI
DE LA SEVA MORT L'ANY 1902**

La Setmana Santa ens convida a reflexionar sobre figures que hem oblidat a l'armari dels estris inútils: sabem que són allí, però no gosem tocar-los i passem pàgina ràpidament, i pensem que coneixem tota la història quan, realment, la sabem ben poc.

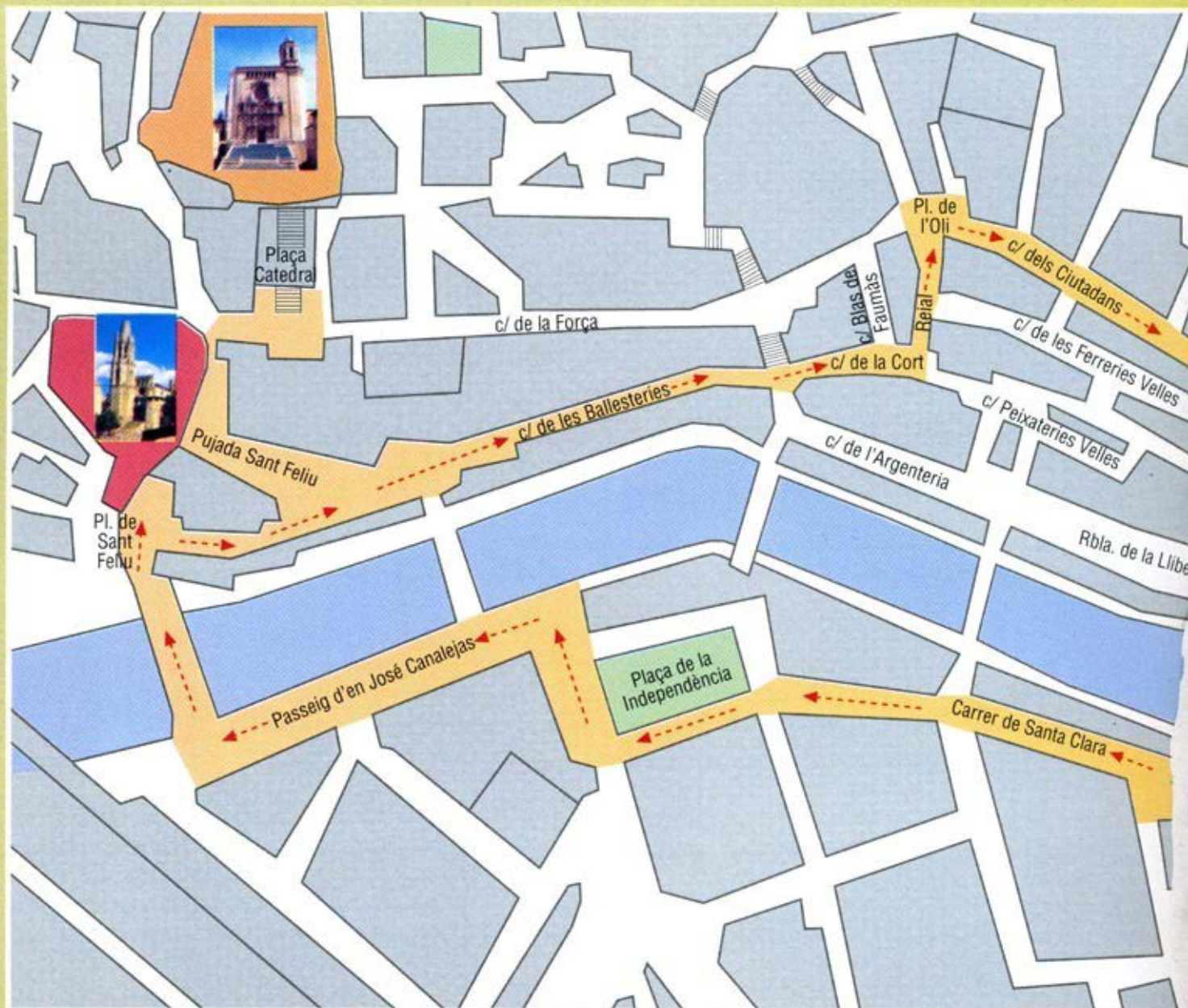
Mossèn Cinto Verdaguer va ser un poeta apassionat per Catalunya i dotat d'una imaginació privilegiada per crear uns escenaris plens de vida i de color. Tanmateix, la seva personalitat va suposar-li no poca incomprensió, sinó fins i tot l'escàndol i la sanció moral de la societat de la seva època. Va ser suspès pel seu bisbe, no podia celebrar la missa i va rebre el rebuig de tots els estaments oficials. Carregat de deutes, pobre i malalt, va morir l'any 1902. En aquells temps de penúries va escriure un "Llibre de Consols" també titulat "Flors del Calvari" en què reflecteix el seu propi drama al costat del de Jesús.

Havent passat el llindar del segle XX, i acostant-se l'any de l'aniversari de la mort del poeta, proposem conèixer una mica la personalitat genuïna de Mossèn Cinto Verdaguer, massa vegades amagada rere el costumisme i l'exaltació folklòrica.

En el nostre muntatge, alternem visions de l'època, i les pàgines més representatives de la seva obra, marcada per la forta personalitat del poeta que es manifesta en la seva protesta "En defensa pròpia", contra la societat hipòcrita que l'envoltava.

Amb la col·laboració de la Junta de Confraries de Girona

ITINERARI PROCESSÓ

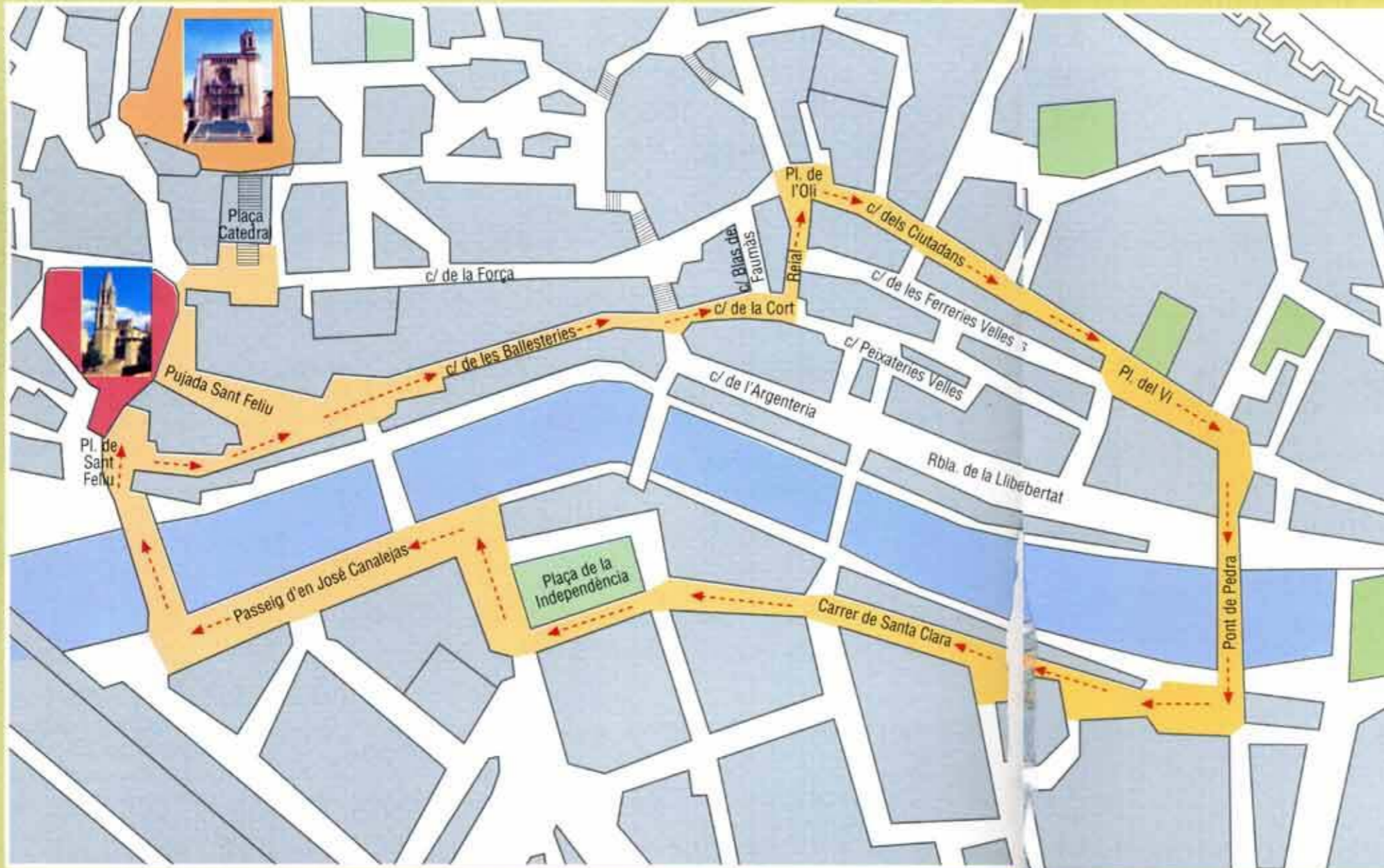
DEL SANT ENTERRAMENT

13 D'ABRIL 2001
NIT A LES 10

- **Plaça de la Catedral**
- **Portal de Sobreportes**
- **Pujada Sant Feliu**
- **Carrer Ballesteries**
- **Cort Reial**
- **Carrer Ciutadans**
- **Plaça del Vi**
- **Pont de Pedra**
- **Carrer Santa Clara**
- **Plaça de la Independència**
- **Passeig Canalejas**
- **Pont de Sant Feliu**
- **Plaça Sant Feliu**
- **Carrer Calderers**
- **Pujada Sant Feliu**
- **Portal de Sobreportes**
- **Plaça de la Catedral**

ITINERARI PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT

**13 D'ABRIL 2001
NIT A LES 10**

- Plaça de la Catedral
- Portal de Sobreportes
- Pujada Sant Feliu
- Carrer Ballesteries
- Cort Reial
- Carrer Ciutadans
- Plaça del Vi
- Pont de Pedra
- Carrer Santa Clara
- Plaça de la Independència
- Passeig Canalejas
- Pont de Sant Feliu
- Plaça Sant Feliu
- Carrer Calderers
- Pujada Sant Feliu
- Portal de Sobreportes
- Plaça de la Catedral

d e s . d e . 1 8 7 5

CASA PIJAUME

*Tot tipus d'espadenyes,
sabates per a plantilles,
amples especials per a peus delicats.*

C'Amicus

Clarks
SPRINGERS

Rambla Llibertat, 9-13 - Tel. 972 20 82 01
Tel./Fax 972 20 08 29 - 17004 GIRONA

INSTAL·LACIONS
VIPLA S.L.

ELECTRICITAT	Josep Pla
AIGUA	Tel. 972 17 19 74
GAS	Àngel Vila
CALEFACCIÓ	Tel. 972 42 83 74

Ctra. Mas Prat, s/n - **SANT GREGORI** (Girona)

ALARMES ANTIROBATORI

PROTEC·GIRONA

- SERVEI TÈCNIC 24 HORES
- MÀXIMA PROFESSIONALITAT
- ® CENTRALCONTROL 24)
- CENTRAL PRIVADA D'ALARMES

**SEGURETAT
- FIABLE -**

EMPRESA HOMOLOGADA PER DGS NÚM. 996

Saragossa, 21 - Tels. 972 21 42 21 - 972 21 31 09
Fax 972 21 18 32 - 17003 GIRONA

Ordre de la Processó del Sant Enterrament

1.- Manipul de Manaies.	12.- Arxiconfraria de la passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist
(Creu d'Improperis)
2.- Porrer	13.- Arxiconfraria de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist
(Imatge de Jesús crucificat))
3.- Confraria de Jesús i els Nens
(Pas de l'Entrada Triomfal de Jesús a Jerusalem)	14.- Confraria del Davallament
(Pas del Davallament de Jesús de La Creu)
4.- Banda de Música de Ginestar (Tarragona)	15.- Confraria de la Mare de Déu dels Dolors
(Pas de la Dolorosa)
5.- Confraria de Sant Honorat
(Pas de la Institució de l'Eucaristia)	16.- Banda musical de Santa Bàrbara (Tarragona)
6.- Confraria de Sant Isidre Llaurador i Sant Galderic
(Pas de l'Oració de Jesús a l'Hort de Getsemaní)	17.- Confraria del Sant Sepulcre
(Pas dels Perfums)
(Guàrdia del Sant Sepulcre)
(Pas del Sant Sepulcre)
7.- Confraria de Jesús Crucificat
(Pas de l'Ecce Homo)
(Pas de la Caiguda de Jesús)
Banda de Música dels Manaies	18.- Junta de Confraries de la Setmana Santa de Girona
8.- Confraria del Silenci
(Pas de la Trobada de Jesús amb la seva Mare)	19.- Tancament a Cavall
9.- Confraria de la Santa Faç
(Pas de la Trobada de Jesús amb la Verònica)	
10.- Confraria de la Passió
(Pas de l'Agonia de Jesucrist)	
11.- Banda musical de Vilafamés
(Castelló de la Plana)	

”la Caixa”

La Música a la Processó

Un element important de la Processó del Divendres Sant és la música. Any rere any, la Junta de Confraries, amb l'ànim de millorar aquest aspecte dedica una part important de temps i pressupost per aconseguir-ho.

Enguany participen les bandes "La Unió Musical Jaume Balmes" de Santa Bàrbara i la Banda de Música "La Ginesta" de Ginestar.

Ambdues pertanyen a la província de Tarragona. També tindrem entre nosaltres per quart any la Banda de Música "La Lira" de l'Associació Cultural "La Roca" de Vilafamés de Castelló de la Plana la qual l'any 1997 va marcar una nova etapa en la nostra processó ja que, a més de contribuir a augmentar la qualitat de la música, ha sabut crear, amb el seu tarannà, una relació amb nosaltres d'amistat que supera el terreny comercial.

ESCOLA I BANDA DE MÚSICA "LA GINESTA"

A finals del segle passat ja hi havia constància d'una formació musical a la vila de Ginestar, formada per uns 12 músics, però fou cap el 1910 quan es creà una banda de música pròpiament dita, constituïda per la unió de dues agrupacions musicals. Aquesta la formaven 21 membres i es va dissoldre l'any 1936 a causa de la Guerra Civil.

No es tornà a l'activitat fins els darrers anys de la dècada dels 70 en què es formà l'**ESCOLA I BANDA DE MÚSICA "LA GINESTA"**, constituïda per una quinzena de joves de Ginestar, recolzats per alguns membres de l'anterior banda i persones amb afició i il·lusió per fomentar l'aprenentatge musical.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

El seu director i professor fou Antoni Vives, de Miravet. La banda interpretà les primeres partitures a Ginestar i més tard a altres comarques tarrago-nines.

L'any 1987, ja amb nous estatuts, s'integra com entitat dins la Federació de Bandes de Música de Catalunya. El director era en aquell moment Joan Bta. Vizcarro. Això li donà un nou impuls. Es va ampliar el repertori de peces clàssiques i populars i van començar les actuacions arreu de Catalunya. Actualment l'Escola de Música compta amb 31 alumnes i es donen classes de solfeig i instrumentació de metall, canya i percussió.

Jordi Martí és l'actual director de la Banda que

compta amb 42 músics.

El 4 d'octubre de 1997 varen organitzar la **"XVI TROBADA DE BANDES DE CATALUNYA"**, que va comptar amb la participació de 30 Bandes d'arreu de Catalunya i de 1.500 músics.

El 30 d'octubre de 1999 varen participar en el **"V FESTIVAL DE LA CONFEDERACIÓN ESPAÑOLA DE BANDAS DE MÚSICA"**, en representació de la Federació de Bandes de Catalunya i van actuar a "l'Auditori de Galícia" a Santiago de Compostel·la, on es va celebrar el festival.

"UNIÓ MUSICAL JAUME BALMES"

La **Banda de Música** de la Unió Musical Jaume Balmes de Santa Bàrbara, consta oficialment des de l'any 1989, concretament del 16-12-89, que és quan surt, per primer cop, el nom de "Unió Musical Jaume Balmes". Es va tirar endavant el projecte, comptant per a la presidència amb el **Sr. Fco. Casadó Plà**, un dels principals impulsors del nou projecte.

La Banda de Música, es posà en funcionament i des dels seus inicis, tingué cura de tot l'ensenyament musical dels joves músics que la formen (uns 30 entre els 9 i els 14 anys). La jove **Banda** va oferir el seu primer concert de Santa Cecília el 4 de desembre de l'any 1990, festivitat dels músics. Dintre d'aquest acte va tenir lloc el bateig de la nova bandera.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

En l'actualitat, es compta amb prop d'uns 60 alumnes d'una mitjana d'edat molt jove i una Acadèmia de Música. L'Escola de Música és una de les principals labors que es porta a cap a l'Acadèmia. Ja són moltes les actuacions que en aquests 10 anys de vida ha fet la nostra **Banda**, que com a membre de la Federació Catalana de Societats Musicals, va organitzar el passat 2

d'octubre de l'any 1999 la XVIII Trobada de Bandes de Catalunya, com un dels actes del seu *X Aniversari*, i a més ha participat en totes les Trobades de Bandes que es fan arreu de Catalunya i altres llocs de l'Estat Espanyol.

La Banda de Música de l'UMJB està formada per 55 components, que toquen sota la direcció de **MARC SUBIRATS**.

BANDA DE MÚSICA "LA LIRA" DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL "LA ROCA" DE VILAFAMÉS

La fundació de la Banda de Música cal cercar-la allà per l'any 1882.

Al llarg de la seva existència ha passat per innumbrables contratemps, vicissituds, escissions, ... cercant l'estabilitat a la que qualsevol associació cultural aspira a tenir.

Reflex de les primeres passes insegures, és l'escissió que es produeix al 1914, com a conseqüència dels esdeveniments polítics que es produeixen a Vilafamés

en aquesta època. La banda, però, no desaparegué sinó que es dividí en dues.

L'any 1928 obtingué el primer premi de la segona secció del Certamen celebrat a Castelló.

Amb la guerra civil desaparegué la Banda. En acabar-se, es tornà a refer. El seu caminar per aquells anys foren d'incertesa i desconcerts fins que al 1970 es disolgué per tercera vegada.

Però una situació d'aquest tipus no podia permetre's en un poble amb la tradició musical de Vilafamés. Per això sorgí una altra vegada al 1972, gràcies a l'estima de socis i simpatitzants, com a secció musical dins de l'Associació Cultural La Roca.

Actualment, la Banda de Música té una plantilla de 50 músics, essent-ne el seu director Mximo Belenguer Seguer. Compta amb una escola de música amb 45 alumnes que fan augurar un bon futur a la Banda de Música.

Botiga de la Junta de Confraries

- A la nostra parada es podran adquirir aquestes figures durant els dies de l'exposició. També estaran a la venda el dissabte de Rams a la Rambla i el Divendres Sant a la Plaça de la Catedral.
- Estoig recopilatori de tots els pins que s'han editat
- Hi ha litografies disponibles d'anteriors Setmanes Santes.
- Matasegells concedits per la Direcció General de Correus i Telègrafs.

Estoig amb els nostres pins.

Figures de fang pintades i sense pintar. Original: Ció Avellí

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

**ASSOCIACIÓ D'ARTISTES PLÀSTICS
CIUTAT DE GIRONA**

JOAN AYALA
CANO
CARRERAS TRIAS
JOAN FALGUERAS
ANNA GAINZA
JOAN LAGRESA
ANNA PER
JOSEP LOZANO
ANNA RECIO
DIANA USACIOVITÈ
POCH BARBER
MARCILLO
TORRAS GARCIA

MOSTRA D'ART
*Cada dissabte a la
plaça Miquel Santaló
davant l'hotel Carlemany*

KARLA

DROGUERIA • Ballesteries, 22
CERERIA • Ballesteries, 21

• GIRONA • Tel. 972 22 72 10

EXPOSICIÓ EXPOSANTA -2001-

**Dies 3, 4,
5 i 6 d'abril:**

De cinc de la tarda
fins a dos quarts
de vuit del vespre.

**Dies 7 i 8, 9, 10,
11 i 12 d'abril:**

D'onze a dues
i de cinc a nou
del vespre.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

L'àmfora

BAR-RESTAURANT

El Casal del Heril

MENÚ ESPECIAL SETMANA SANTA

Força, 15 - Tel. 972 20 50 10
17004 GIRONA

TALLER D'ARTESANIA

RAMON BOIX

BRONZER I LLAUNER

c/ Ballesteries, 17 - Tel. 972 20 67 97
17004 GIRONA

- TABAC
- ART-FUMADOR
- REGALS
- PAPERERIA
- FOTOGRAFIA
- REVELATS
- REVISTES

Ciutadans, 10
Telèfon 972 20 64 92
17004 GIRONA

Pl. Independència, 3
Tel. 972 20 59 62
17001 GIRONA

MAR PLAÇA
restaurant

Especialitat en:
Peix de la costa i marisc viu

*bonsai
futons
moble oriental*

c/ RAMON TURRÓ, 17
TEL. 972 20 07 95
17001 GIRONA

J
A
P
●

BOTIGA DE MODA

c/ Santa Clara, 50 - 17001 GIRONA
Tel. 972 20 74 37

Gistalleries Girona S.A.

Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 972 21 38 16
Fax 972 22 02 21 - 17007 GIRONA

RIBUGENT
marroquineria

c/ Santa Clara, 40 - 17001 GIRONA
Tel. 972 20 33 83

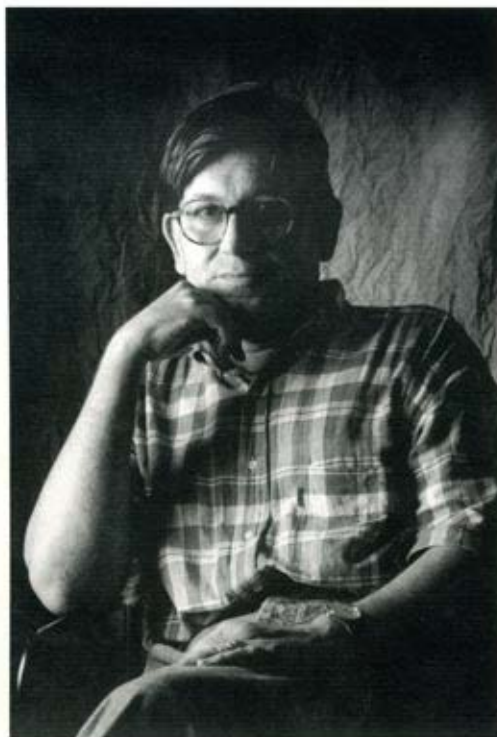
LÀPIDES I MARBRES
RUSTEY, S.L.

TALLERS:

Mas Ramada, 9 - Tel. 972 22 26 06
Carme, 241 - Tel. 972 22 42 53

OFICINA:

Enderrocades, 12 - Tel. 972 20 42 14
Fax 972 22 67 33 - 17004 GIRONA

Narcís Comadira

Currículum del cartellista

Neix a Girona el 22 de gener de 1942. Poeta i pintor. Com a pintor, ha realitzat exposicions individuals i ha participat en moltes de col·lectives arreu de Catalunya, i d'altres països europeus. Destaca la realització del mural "Poi s'ascose nel foco che li affina" que es troba a la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona, així com un Tríptic en elogi de la "pedra de Girona" destinat a l'escala nova de l'Ajuntament de Girona.

Com a mostra d'aquestes exposicions, esmentarem la de 1973 a l'Spanish Institute de Londres, al 1987 al Museu d'Història de la ciutat de Girona amb l'obra "Vint anys de pintura" i "Natura e Architettura" a la Galeria Guglielmina Grilli de Casino (Itàlia), i a diverses Galeries de Barcelona, com la Galeria Eude, la Vayreda, la Maragall i la Parés, i també en totes les Galeries de la nostra ciutat. Destaca també en el disseny de Cartells, com el del "Festival Internacional de Teatre de Sitges 1996", de "Temporada Alta" Girona 1996. Cartell per al simposi "Gabriel Ferrater" de la Universitat Pompeu i Fabra. Disseny de l'escenografia de "El dia dels Morts" i per al concert de Mercè Capdevila, al Festival Internacional de Música Contemporània d'Alacant, al 1999.

Com a escriptor ha rebut diversos premis. L'any 1985 premi de la crítica "Serra d'Or" i de la Generalitat per la seva obra *Enigma*. I el 1990 l'obra *En quarantena* el premi Ciutat de Barcelona i el Premi Nacional de la Crítica i de la Lletre d'Or. El mateix any, obté el premi de la Crítica "Serra d'Or" i el 1991 el premi de la Crítica teatral de Barcelona per l'obra *La Vida Perdurable*.

**NARCÍS COMADIRA,
AUTOR DEL
CARTELL D'ENGUANY.**

DIA A DIA AMB VOSTÈ

A Hipercor i Tiendas El Corte Inglés, treballem dia a dia per continuar oferint-li tota la qualitat i el servei que espera de nosaltres.

Cada dia. Amb vostè.

Tiendas

El Corte Inglés

CELEBRACIONS DE SETMANA SANTA - 2001

	CELEBRACIÓ DE LA PENITÈNCIA	RAMS	DIJOURS SANT		DIVENDRES SANT		DISSABTE
		Bened. Rams	Cena del Senyor	Vetlla Eucarística	Via crucis	Celebrac. Passió	Vetlla Pasqual
	CATEDRAL (1)	—	11 h	19 h		17 h	23 h
	CARME	Dilluns Sant, 20 h	12 h	19 h		11 h 17 h	20 h
	MERCADAL	Dimarts Sant, 20 h	11,30 h	20 h	22,30 h	11 h 17 h	20,30 h
	PALAU-SACOSTA	—	11 h	21 h		10 h 19,30 h	21 h
	SANTA EUGÈNIA	5-04-01, 20,30 h	10,30 h	20 h	21 h	10 h 17 h	22 h
	SANT FELIU	—	12 h	20 h		11,30 h 17 h	20 h
	SANT JOSEP	6-04-01, 20 h	12 h	20 h		11 h 19 h	22 h
	SANT NARCÍS	Dimecres Sant, 21,30 h	12 h	20 h	23 h	11 h 18 h	22,30 h
	SANT PAU	Dimarts Sant, 21,30 h	11,30 h	20 h		12 h 17 h	23 h
	SANT SALVADOR	Dimecres Sant, 20 h	12 h	20 h		12 h 17 h	22 h
	VILA-ROJA	7-04-01, 16 h	11 h	20 h	21,30 h	11 h 18 h	21 h
	PALOL D'ONYAR	—	12,15 h			16 h	
	DOMENY	—	12 h				
	GERMANS SÀBAT	Dilluns Sant, 20 h		20 h		11 h	22 h
	FONTAJAU	—				18 h	
	VISTA ALEGRE	Dimecres Sant, 20,15 h	12 h	20 h		11 h 18 h	22 h
	COR DE MARIA	—	13 h	20 h	22,30 h	11,30 h 17 h	20 h
	SAGRAT COR	Dimecres Sant, 19 h	12,15 h	19 h	22,30 h	11,30 h 17,30 h	20,30 h
	SALT-SANT CUGAT	Dimarts Sant, 21 h	11,45 h	20 h	22,30 h	11 h 17 h	23 h
	SALT-SANT JAUME	Dilluns Sant, 20 h	12 h	20 h	23 h	20 h 16,30 h	21,30 h

(1) Missa Crismal: Dimarts Sant, a les 17 h

ÒPTICA

Amadeu Agustí

ÒPTIC DIPLOMAT

Plaça Catalunya, 8 - Telèfon 972 20 42 28 - 17003 GIRONA

MICHELIN

**PNEUMÀTICS
GIRONA**

Tel. 972 20 33 71

Albert Clotas Figueres

c/ Ballesteries, 16 - Tel. 972 48 50 40
17004 GIRONA

Ecce Homo!

- Joan, XIX, 5 -

*La nit del Sant Divendres se'm fa crida
i surto pels carrers de la ciutat
per viure el pas de Crist, al meu costat,
en una processó: fe compartida.*

*I ara us sento "Ecce Homo", ert, callat,
enmig d'un poble encès per la mentida.
I amb una serenor d'Amor sens mida,
colpint sempre la vostra Humanitat.*

*I arribo lacerada prop de Vós
per tants senders obscurs de l'existència;
rebeu-me amb goig, Senyor, ple de clemència.*

*Guariu-nos de febleses i dolors,
perquè fosos, un jorn miraculós,
puguem contemplar junts vostra Presència.*

*La nit del Sant Divendres se'm fa crida
per viure en Crist la mort,
la vostra Mort, Senyor, que ens du a la Vida!*

establiments
coll s.a.

Establiments Coll

c/ Santa Maria, 28-30-32

Tel. 972 20 42 00 - 972 21 32 12 (3 línies)

Fax 972 20 12 28 - 17003 GIRONA

El Sitjar

CULTIU I VENDA DE PLANTES

Camí del Sitjar, s/n - Tel. 972 24 41 45
17190 SALT (Girona)

Pere Quera

Joiers des de 1887

GIRONA - 17001

Argenteria, 22 - Tel. 972 20 46 90 - Fax 972 20 13 49

Argenteria, 28 - Tel. 972 20 27 65

Sant Antoni Maria Claret, 10 - Tel. 972 22 42 28

PALAMÓS - 17230

11 de Setembre, 36 - Tel. 972 31 48 13

L'ESTARTIT - 17258

Santa Anna, 51 - Tel. 972 76 14 54

ROSES - 17480

Av. de Rhode, 181 - Tel. 972 25 71 46

Família
Alberch - Sitjes

Família
Olivas - Alberch

pregó
recull

LA PASSADA SETMANA SANTA

Rosell *electrònica*

c/ Pau Birol, 16 - 17005 GIRONA - Tel. 972 40 70 07 - Fax 972 40 60 20

El Pregó 2000

Enric Mirambell

En la Girona medieval, en vigílies d'una gran festivitat i per tant també quan s'apropava la Setmana Santa, el pregoner recorria la ciutat, i es detenia en les cantonades ja establertes per llegir el pregó que anunciava les celebracions i invitava els ciutadans a participar-hi. Alhora que feia les recomanacions pertinents perquè l'ambient i la presentació del recinte urbà fossin els adequats.

Després d'un toc de trompeta, els que es trobaven per aquell indret s'agrupaven entorn del pregoner o sortien al pas de la porta, a les finestres o balcons per escoltar el ban, que protocolàriament començava: "Ara oiats tothom queus fan saber los Conseyllers e els prooms de la ciutat que, en reverència e honor..." i seguia la lectura del ban, en el qual es recordava l'obligació de respectar l'ambient dels dies sants, i per tant quedava prohibit fer ostentacions festives, celebrar espectacles profans, i la circulació de carruatges pel centre de la ciutat, des del matí del Dijous Sant fins a la tarda del Divendres.

Aquest ancestral costum arribà fins una època que encara alguns de nosaltres podem recordar; canviant el llenguatge i la redacció del text d'acord amb l'evolució dels costums; però mantenint-se amb tot el seu caràcter tradicional el fons del que s'anunciava i del que es prescrivia.

A mitjans del nostre segle, el pregó adquirí un altre caràcter i una ben diferent solemnitat. El trànsit motoritzat omplia de moviment i d'estridència l'àmbit urbà, i en aquell ambient no s'esqueia la lectura d'un ban a les cantonades.

Aleshores l'acte tingué per marc el Teatre Municipal. El gran local ple de gom a gom. A l'escenari els penons de les confraries. Darrere la taula presidencial la guàrdia d'honor d'un escamot de manaies. Puntualment, a l'hora prevista, es feia sentir la veu potent i autoritària del cap de protocol municipal que anunciava: "Su Excelencia Reverendísima": Es feia un absolut silenci i tothom es posava dret, mentre el senyor Bisbe, seguit de les autoritats civils i militars i dels membres de la Junta de Confraries, avançava pel passadís central de la platea, repartint benediccions, a dreta i esquerra, mentre els assistents s'inclinaven respectuosament. Situada la presidència, per rigorós ordre protocolari, començava l'acte.

El pregoner era, generalment, una destacada personalitat, vinguda de fora, que pronunciava un parlament florit i literari. Naturalment que amb un fons apropiat al que es commemorava; però adaptat amb penes i treballs a l'ambient gironí. Només recordo

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

un any que el pregoner va ser un il·lustre periodista gironí, un altre any un destacat teòleg de casa nostra, i un altre un historiador local.

A l'època postconciliar les coses canviaren i durant una pila d'anys no hi hagué pregó. En reanudar-se aquesta pràctica ha adquirit un caràcter ben diferent. L'acte se celebra en un local discret i sobri, encara que amb la dignitat i la noblesa que li proporcionen aquests paraments de pedra de Girona i les elegants i harmòniques estructures, tan sàviament disposades en una reconstrucció modèlica i exemplar.

L'assistència no és massiva, sinó més aviat selectiva. La presidència discreta. El pregoner una persona de casa o afí. El fons del pregó més planer i adaptant-se al temps i a l'ambient.

Ni es toca la trompeta com en els temps més reculats ni s'anuncia amb pompositat l'entrada de les autoritats, com en l'època preconiliar. Tot és més senzill i moderat.

Aquests tres tipus de pregó que acabem de comentar responen a tres maneres diferents de viure la Setmana Santa, sobre les quals ara, breument reflexionarem:

De temps immemorial l'Església gironina, com totes les comunitats cristianes d'arreu del món, ve celebrant amb l'esplendor litúrgic que marca el ritual la commemoració de la passió, mort i resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist. És la Setmana Santa, que ve precedida d'una llarga Quaresma, per preparar amb dejunis i penitències la commemoració dels dies sants. La devoció popular, que a vegades no entra massa en els actes litúrgics, estén fora del temple i amb unes altres formes més senzilles i entenedores la seva participació, un caràcter peculiar per cada àmbit local, que adquireix una personalitat pròpia. Aquestes formes adquireixen categoria de tradició perpetuant-se d'una generació a l'altra, arribant algunes vegades a enterbolir el veritable sentit de les commemoracions.

Però hem de reconèixer que aquesta tradició popular té gairebé sempre un sentit pedagògic. Per a molta gent senzilla és l'única manera de conèixer i de participar en els misteris que es rememoren.

La transcendència al carrer de les celebracions era total i absoluta. Tota la ciutat viu la Setmana Santa. Tota la ciutat és com un temple. No es canta ni es balla. No hi ha diversions ni espectacles. Quan encara el Call tenia els seus propis habitants, restava absolutament tancat i barrat, amb radical prohibició d'exterioritzar-se. Més d'una vegada s'havia fet realitat la trista expressió de "matar jueus". Expressió que en un sentit simbòlic perdurarà durant molts anys.

El color morat que ara es redueix a la litúrgia en l'interior del temple, abans planava en tot l'àmbit social. La Quaresma i molt especialment la Setmana Santa tenien el seu color, la seva fragància i la seva pròpia sonoritat. No es vivia només en el cercle religiós sinó en tot l'àmbit social.

A la segona meitat del segle XVI, els frares carmelites, instal·lats en el seu primitiu convent d'extramurs, varen promoure la fundació de la Confraria de la Puríssima Sang. Fundació que va ser aprovada pel Bisbe de Girona i pel Capità General de Catalunya, que representava l'autoritat reial.

Un segle més tard es fundava l'Arxiconfraria de la Passió i Mort, radicada a la col·legiata de Sant Feliu. Pocs anys més tard, els religiosos servites varen promoure la fundació de la Venerable Congregació dels Dolors, la qual va tenir la seva seu provisional en diverses esglésies de la ciutat, fins que, a mitjan segle XVIII, edificà el temple propi.

Aquestes tres varen ser les úniques institucions de passió que existien a la ciutat fins a l'any 1936.

En l'àmbit ciutadà tenien molta més incidència els actes penitencials i de passió que la celebració pasqual.

El dissabte de passió totes les imatges eren cobertes

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

amb un vel morat. La tarda del diumenge, amb tots els espectacles tancats, un multitudinari Viacrucis recorria els principals carrers, fins arribar a la Catedral.

El diumenge de Rams tenia una doble faceta. Al matí la benedicció, que es feia amb tota solemnitat. A primera hora de la tarda, a la Catedral, després del cant de les Vespres, començava la funció de les Quaranta Hores, que duraria fins el matí del dimarts. En un principi les hores de vetlla amb el sermó corresponent, eren continuades sense exceptuar les nits, fins que l'autoritat episcopal, escandalitzada per la permanència d'homes i dones a la Catedral, en hores nocturnes, manà que el temple es tanqués des de les dotze de la nit fins a les cinc de la matinada. Quan s'instaurà l'Adoració Nocturna, els homes que formaven part d'aquella devota institució, feien la vetlla durant tota la nit; però només homes, i a porta tancada.

Especialment la tarda del diumenge la Catedral s'omplia de gom a gom, d'un públic que s'anava rellevant i que feia esforços per escoltar els eloqüents predicadors que s'esgargamellaven per fer-se sentir en la gran nau catedralícia, sense aparells amplificadors.

Els oficis del dijous i la Missa de presantificats del divendres tenien una durada llarguíssima, especialment a la Catedral, on omplien pràcticament tot el matí. L'assistència de fidels era molt relativa. I encara la major part hi anaven més com a espectadors que com a participants.

En canvi, a la tarda del Dijous Sant la visita als monuments era massiva. Tothom acudia no només a fer les cinc visites preceptives per guanyar les indulgències concedides, sinó que es visitaven totes les esglésies i capelles on hi hagués monument, que eren una vintena. Es recorria la ciutat d'un cap a l'altre, en un itinerari esgotador. A cada visita es resaven els sis parenostres i avemaries, ometent el Glòria. Es feien les genuflexions dobles. S'anava a besar la imatge del

Sant Crist que estava exposat. I sobretot es fixava l'atenció en la ornamentació del monument, per després fer els comentaris pertinents i avaluar quin era el més ben disposat, amb més ciris i amb més ornamentació floral. Com que no hi havia gaires distraccions ni gaires temes de conversa, la d'aquell vespre girava entorn del que s'havia observat en les pietoses visites.

Aquella tarda tot Girona sortia al carrer. En l'itinerari, entre visita i visita, que les famílies practicaven agrupades, se saludava cerimoniosament els que es creuaven pel camí; a Girona tothom es coneixia. Es detenien per mantenir una breu conversa amb els més afins; sense aixecar massa la veu per tal de no trencar l'ambient de respecte i de recolliment que dominava en l'àmbit ciutadà.

A la nit, sortia de l'església del Carme la processó organitzada per la confraria de la Puríssima Sang. Els confreres que primitivament portaven la vesta negra i la cara descoberta, posteriorment adoptaren l'ús de la caperutxa i, a finals del segle XIX el color vermell per a la vesta.

Les associacions gremials també participaven en aquesta processó i cadascuna d'elles es responsabilitzava d'un dels misteris, que eren una representació plàstica de la passió i mort de Crist.

Des de mitjan segle XVIII un escamot de manies precedia la processó, donant-li una nota de vistositat i constituint un innegable atractiu.

En acabar els oficis del Divendres, el Capítol catedralici, presidit pel senyor Bisbe i acompanyat per la corporació municipal, que participava en totes les celebracions de la Catedral, baixava per l'escalinata monumental per anar a la Col·legiata de Sant Feliu a venerar el patró de la ciutat. A la plaça de la Catedral s'hi reunien tots els qui havien assistit a les cerimònies per tal de contemplar l'espectacular pas de la vistosa

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

comitiva. Era també ocasió de trobar-se amb els coneguts i molt especialment, amb els gironins que vivien fora i aprofitaven aquelles diades per retrobar-se amb la ciutat, amb els familiars i amb els amics.

Al migdia del divendres se celebrava la funció de les Tres Hores d'agonia, o de les Set Paraules, a la col·legiata de Sant Feliu. Quan l'hora oficial coincidia amb la solar, des de les dotze fins a les tres de la tarda un sol predicador glosava les set paraules que pronuncià Jesús des de la creu. Entre una i altra d'aquestes gloses hi havia una interpretació musical.

La tarda del divendres quedava pràcticament buida. Els sagraris deserts i els altars despullats.

Només se celebrava un Viacrucis que sortia del temple de l'Hospital i recorria alguns carrers del barri del Mercadal.

A la nit, la processó que sortia de la col·legiata de Sant Feliu i que presidia el Crist de l'Arxiconfraria de la Passió i Mort, acompanyat dels seus confreres.

A primera hora del matí del dissabte començava la Missa de Glòria que durava fins a mig matí, amb llargues lectures, en llatí i inacabables cerimònies. L'assistència de fidels era escassíssima.

Pels volts de les deu, les campanes de la Catedral començaven a tocar a glòria, i seguidament s'hi afegien les de tots els temples de la ciutat. Quan la ciutat no havia sofert encara la massiva i sorollosa presència del trànsit motoritzat, la veu de bronze dels nostres campanars senyorejaven en l'àmbit urbà.

L'alegre tritlleig de les campanes, acompanyat d'algunes salves disparades pels sometents, proclamava arreu la joia i la gaubança per la gloriosa resurrecció del Senyor. Tot això era el que s'exterioritzava d'aquelles històriques Setmanes Santes. La celebració col·lectiva. La projecció social. Queda per a la intimitat la vivència personal de cadascú. L'aprofundiment en el misteri. La reflexió. La meditació silenciosa. La recapacitació

personal. El penediment. La confessió sincera. El compliment del precepte pasqual. També cal fer constar que les confraries exercien durant tot l'any una acció assistencial i fomentaven les pràctiques de pietat entre els seus associats. I, concretament, els confreres de la Puríssima Sang atenien i acompanyaven fins el darrer moment els condemnats a la pena capital. I després tenien cura d'enterrar dignament les despulles d'aquells malaurats.

La vida moderna, l'evolució dels costums, els canvis polítics, incidiren considerablement en el context social de les celebracions, moltes de les quals s'anaren afeblint i diluint. Des de l'any 1932 deixaren de celebrar-se les processons i la vivència de la Setmana Santa s'hagué de compaginar amb la celebració d'espectacles profans. Encara que potser s'afinà més la celebració íntima i personal sense els condicionaments de caràcter social. Després de la tragèdia del trenta-sis, es volgué recuperar tot el que s'havia perdut. Hi havia un afany per revifar les tradicions. No només es volia tornar a abans del trenta-sis, o del trenta-un, sinó a abans i abans, fins a desenterrar el costumari medieval.

S'anà fent la recuperació, primer amb migradesa de mitjans; però amb un gran entusiasme i una incondicional dedicació. Després, amb gran pompositat. Però la mateixa eufòria econòmica que facilitaria la dignificació de les celebracions, més tard ajudà a afeblir-les amb la diàspora festiva. Especialment amb la tendència a convertir la Setmana en unes Vacances de Primavera.

Pels anys quaranta el Viacrucis a la muntanya del Calvari, la tarda dels diumenges de Quaresma, convocava una concurrència extraordinària. Quan el Sant Crist que encapçalava el seguici arribava a la darrera estació, el final de la comitiva començava a baixar de la capelleta de la cinquena. Tres o quatre sacerdots es distribuïen

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

al llarg del camí per llegir els textos i dirigir els cants i les pregàries.

En les tasques de recuperació hem de destacar la revitalització del maniple de manaies. A més de proporcionar color i esplendor a la processó ha estat escola d'amistat, de confraternització i de ciutadania.

Les dues processons quedaren reduïdes a una; però aquesta processó única va assolir una solemnitat molt superior a la de les dues antigues processons tradicionals. Encapçalava la comitiva la creu de la Catedral. La presidia la imatge del Sant Crist, en anys alterns la de la Puríssima Sang i la de la Passió i Mort. Hi assistia el senyor Bisbe, revestit de capa magna i el capitol catedralici amb hàbits corals. Les confraries tradicionals i les que s'anaren creant modernament.

Totes acompanyant els respectius misteris, que s'anaren construint a mesura que augmentaven les disponibilitats econòmiques. Les autoritats civils i militars, vestint de gran gala. Precedia el seguici el maniple de manaies i tancava la marxa una companyia d'honors de l'exèrcit. A mesura que l'acte anava adquirint més ressonància i una major difusió, traspassant l'àmbit local, s'hi afegiren nous elements, com la presència d'algun cavaller del Sant Sepulcre i especialment la figura de l'*Hermano mayor*, una expressió de difícil traducció a la nostra llengua, precisament per no tractar-se d'un personatge propi de casa nostra, sinó d'altres ambients. Per ostentar aquest càrrec honorífic cada any s'escollia una personalitat destacada de l'estament oficial. Era una manera d'aconseguir que Girona es fes present en els centres de decisió estatals. Però si de moment prestigiava la processó, a la llarga provocà el rebuig de determinats sectors de la població i creà alguns problemes en el propi camp eclesial.

Era tal l'afany d'exterioritzar les celebracions que s'organitzaren com uns apèndixs a la processó. I així la benedicció dels rams que s'havia fet a l'interior o a la

porta de la Catedral, sense altre recorregut que sortir per una porta i entrar per l'altra, es traslladà primerament a la plaça de Sant Domènec, i més tard al Passeig Arqueològic. El dimarts sant, la confraria del Silenci recorria, amb el seu misteri, diversos carrers de la ciutat. El dimecres ho feia la confraria de Jesús Crucificat i el dissabte, la imatge de la Verge dels Dolors, després d'haver estat venerada durant tot el dia en el temple de Sant Lluç, el vespre era portada processionalment al seu propi temple.

Els canvis s'anaren produint escalonadament. Ja durant el pontificat de Pius XII s'inicià la reforma litúrgica. Així l'any 1951 es començà a celebrar, a títol experimental, la Vetlla Pasqual. Vista la bona acceptació, a partir de l'any següent ja s'establí com a pràctica definitiva.

L'any 1956, es passaren a la tarda els oficis del dijous i del divendres sant. I es permeté, en aquest darrer dia, la comunió dels fidels.

En la disposició pontificia es presentaven aquests canvis no com una reforma, sinó com una restauració. Era tornar als orígens, amb uns horaris més en concordància amb els fets històrics de la Passió i de la Resurrecció.

Conseqüència immediata va ser una major participació dels fidels en les celebracions litúrgiques. Mentre que a l'antiga Missa de Glòria del matí del dissabte s'hi podien comptar mitja dotzena de fidels que seguien, amb el missalet, la traducció de les llarguíssimes lectures; la Vetlla Pasqual convocà una considerable concurrència. També els Oficis del dijous i del divendres augmentaren l'assistència i la participació.

Els canvis litúrgics originaren modificacions en algunes pràctiques tradicionals, com la del cant de les Caramelles. I la supressió d'altres com les Tres Hores d'Agonia i la Visita dels Monuments, la tarda del Dijous Sant. Tradició, aquesta darrera que encara hi ha qui vol

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

mantenir posposada al matí del divendres. Però ja no té ni la significació ni l'amplitud que abans tenia.

La celebració del Concili Vaticà II, i també l'evolució política i social de la nostra societat han afectat notòriament les tradicionals celebracions de la nostra Setmana Santa. Molt especialment pel que es refereix a les manifestacions externes i a la participació institucional.

La processó del Divendres Sant va ser molt seriosament qüestionada, especialment per la participació de les autoritats i per la presència de formacions militars. Per altra banda moltes institucions eclesials i molt concretament les confraries varen acusar profundament la crisi postconciliar. La processó perdé la seva prestància i arribà un moment en què semblava condemnada a desaparèixer. La Junta de Confraries que des de la seva constitució havia treballat amb gran dedicació i eficàcia en el manteniment, el prestigi, la seriositat i l'esplendor de les celebracions públiques i especialment en l'organització, l'ordre, el silenci i la dignitat de la processó, hagué de posar a prova tot el seu esperit de laboriositat i sacrifici per evitar que desaparegués la Processó del Sant Enterrament. Em sembla que no es cap exageració afirmar que la constància i l'entusiasme dels manaies també varen contribuir eficaçment a la pervivència de la processó. Fa pensar molt que en les circumstàncies actuals hi hagi un jovent addicte a la formació del maniple, i amb una considerable llista d'espera. Es dirà que atrau la vistositat de la presentació i l'espectacularitat de les formacions. Però és evident que sota el casc de plomalls i la brillant armadura hi ha alguna cosa més que vibra. Avui, quan ens reunim per escoltar aquest pregó ens trobem dins la Setmana Santa de l'any 2000; any del Jubileu Universal. Aquesta Setmana Santa correspon a la tercera etapa que ens hem proposat considerar.

Tot i els canvis, les transformacions, les modificacions

i les reformes, la Setmana Santa, en el fons, en el que és essencial, sempre ha estat el mateix. El que ha variat són les circumstàncies i les manifestacions externes que l'envolten. En el que és substancial potser només hi ha una cosa diferent, i és que ara s'insisteix més en el relleu i la transcendència de la Resurrecció del Senyor, quan abans es feia més incidència en la passió i en la mort a la creu.

Avui tenim una Setmana Santa despullada de molts accessoris, tal com l'Església s'ha volgut desentendre de tantes faramalles que li impedièren caminar lliurement pel camí que Crist li va traçar.

S'han deixat enrere brillantors i pompositats; però hem guanyat en autenticitat i en aprofundiment.

Avui vivim la nostra Setmana Santa en un món desacralitzat. Això ens obliga a interioritzar més intensament.

Abans es prohibien els balls i es tancaven les sales d'espectacles, La ràdio i la televisió oferien una programació exclusivament de caràcter religiós. Tothom activa o passivament es veia obligat a viure la Setmana Santa. Ara no es coarta la llibertat de ningú. En els dies que abans havien de ser sants per a tothom ara uns es diverteixen com en altre dia qualsevol. Altres aprofiten les festes per viatjar i esbargir-se. L'ambient extern de la ciutat és si no ben igual, sí molt semblant als dels restants dies de l'any.

Però, ara com abans, l'Església ens convida a rememorar la passió i mort del Senyor i a exultar per la seva resurrecció. Els qui escoltin i atenguin aquesta crida potser hi respondran en el lloc on tenen la seva segona residència, en la seva estada de descans; fent un parèntesi en la seva activitat esportiva; en el lloc on els hagi portat algun projecte turístic. Altres ho farem, com sempre, a la nostra ciutat de Girona.

En les precedents setmanes de Quaresma el camí de les Creus no s'ha vist tan concorregut com ho era en

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

dècades anteriors, però encara s'hi ha sentit el cant del "Per vostra passió sagrada..." i en la peanya de cada capelleta hi hem pogut veure un pomell de flors boscanes, unes branques de mimosa, o unes humils violetes, collides en els marges de la vall i col·locades delicadament per mans pietoses.

En els temples no s'han tapat les imatges, perquè ja és tot l'any que hi tenen un paper discret per no distreure que el centre de l'atenció ha de ser la taula del convit eucarístic.

El diumenge de Rams a la Catedral i en els temples parroquials el brandar de palmes i palmons i branques de llorer i d'olivera va acompanyat pel cant de l'Hosanna al fill de David, Beneït el qui ve en el nom del Senyor". El dimarts a la seu s'oficia la Missa crismal. Entorn del Bisbe s'aplega una nombrosa representació del clergat diocesà, religiosos, religioses i també alguns laics. És la comunitat eclesial que renova els seus compromisos i participa en la benedicció de la matèria dels sacraments que durant l'any seran senyal sensible de la incorporació a la comunitat cristiana, de l'accés al presbiteri, i de la preparació per al viatge definitiu.

El dijous és un dia de treball ordinari; però al captard, com aquell vespre de la cena, ens apleguem en el banquet eucarístic. És un moment idoni per viure l'amor fratern. És hora de recordar amb més insistència, el que mai hauriem d'oblidar: que hi ha molta gent en el nostre món que està mancada de tot; gent que passa gana, gent que pateix fred; gent que no té sostre on resguardar-se; milers de nens abandonats o maltractats; homes i dones menyspreats i anorreats. Fills de Déu i germans nostres que necessiten ajut i comprensió.

En la celebració del divendres, la lectura de la Passió segons Sant Joan ens evocarà el drama del Calvari. Evocació que també ens invita a pensar en tots aquells que en aquest any 2000 també porten la seva creu i

viuen el seu Calvari. Que són víctimes de la indiferència, de l'egoisme, del despotisme, de l'opressió.

A la nit, confreres i penitents, alguns amb els peus nus i arrossegant cadenes, acompanyaran els misteris que com els quadres d'una catequesi recorreran els carrers de la ciutat, en un ambient de respecte i de silenci. Arribats a la plaça de la Catedral, en aquell marc incomparable que té per fons el retaule petri bastit per la fe secular del nostre poble, la multitud dels assistents rebrà la benedicció episcopal i segellarà la manifestació de les seves creences en el cant unànim del "Crec en un Déu".

La nit del dissabte, per la Vetlla Pasqual, la nostra Catedral s'omplirà, enguany, d'una joventut entusiasta i il·lusionada que durant tota la tarda haurà estat preparant aquest acte solemne de proclamació de la Resurrecció de Crist. En el moment del Glòria, encara que a l'exterior les campanes ho anunciaran amb discreció, perquè ara sembla més prudent fer-ho així, en l'interior de la gran nau catedralícia es proclamarà a ple pulmó la grandesa del Senyor.

Acabem d'entrar en la Setmana Santa d'aquest tombant de mil·lenni. És diferent a com se celebrava en segles passats. Diferent també a com la celebràvem mig segle enrere. Ni millor ni pitjor; però sí diferent. Si no en el fons sí en la forma. Adequada al moment i a la circumstància que ens toca viure. Serà més o menys brillant. Més o menys ostentosa. Més o menys solemne. Més o menys multitudinària. Més o menys exterioritzada o íntima. Però el que hem de procurar és que aquesta setmana no deixi de ser mai SANTA.

Recull fotogràfic

Setmama Santa

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

- 1.- Junta de Confraries.
- 2.- Pas de Jesús i els nens.
- 3.- Pas de la Institució de l'Eucaristia.
- 4.- Banda dels Manaiés.
- 5.- Arxiconfraria de la Puríssima Sang.
- 6.- Pas de la Dolorosa.
- 7.- Pas del Sant Sepulcre.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

**ESTANC
TEIXIDOR**

LOTO PRIMITIVA
BONO
1 X 2

Amb validació
informàtica

El plaer de fumar moderadament

c/ Carme, 171 - Tel. 972 20 46 40 - GIRONA

OPEL

Àngel Blanch, s.a.

Ctra. Nacional II, km 710,5
FORNELLS DE LA SELVA (Girona)
Tel. 972 47 60 28

REGALS
ROURA

- OBJECTES DE REGAL
- FLORS SEQUES
- CERERIA

c/ Ciutadans, 22 - Tel. 972 20 33 19
17004 GIRONA

**Carnisseria
Xarcuteria**

mir

Carme, 155 - Tel. 972 20 81 37
GIRONA

TOT EN REPARACIONS

el
repunt

material esportiu
material ortopèdic
tendes de càmping
tapisseria
marroquineria
roba i complementos
COPIES DE CLAUS
ACCESORIS EN VENDA

c/ Canonge Dorca, 47 - 17001 GIRONA
(Cantonada Güell) - Zona Devesa
Tel. i Fax: 972 20 03 06

Ciutadans, 3
GIRONA
3s@detallsport.es

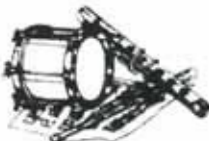

**COMPRAVENDA DE MOBLES
I TOTA MENA
D'OBJECTES ANTICS**

Mercaders, 6 - Tel. 972 21 34 94
17004 GIRONA

ART MUSICAL GRABALOSA

LLIBRERIA MUSICAL - GUITARRES
PIANOS - CONTRABAIXOS - CELLOS

**TALLER
D'AFINACIÓ
I REPARACIÓ
DE PIANOS**

Pl. de l'Olí, 1 (Final Ciutadans) - 17004 GIRONA
Tel. 972 20 29 11 - 972 21 31 27

**RESTAURANT
CAFETERIA**

Garbí

Pompeu Fabra, 13 - Tel. 972 20 30 36
17002 GIRONA

col·laboracions

SETMANA SANTA

2001

Testimoniatge de la veritat

Quan Jesucrist fou apresat allà a la muntanya de les Oliveres, i conduït davant del Sanedri, en aquella negra nit que començava la seva passió, ell, Jesucrist, tot i maltractat, va conservar la seva enteresa. I per més acusacions que se li imputaven, res no va contestar, fins que el gran sacerdot li digué:

Et conjuro per Déu viu que ens diguis si tu ets el Messies, el Fill de Déu.

I Jesús li respon:

"Tu ho has dit. Us asseguro que des d'ara veureu el Fill de l'Home assegut a la dreta del Totpoderós i venint sobre els núvols del cel." (Mt.26,62ss).

Havia arribat l'hora de manifestar qui era, en aquell lloc, en aquell moment. La seva obra d'evangelitzar de paraula té aquí el seu punt màxim.

Moments abans de l'ascensió al cel, el Senyor donava l'últim manament als apòstols, i a tots els que creurien en Crist: "He rebut plena autoritat al cel i a la terra. Aneu, doncs, a tots els pobles de la terra i feu-los deixebles meus, batejant-los en nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat". (Mt.28,18ss).

Els apòstols, després de rebre l'Esperit Sant, van començar a escampar-se per tots els camins del món. Es trobaren amb ambients difícils, amb persecucions i fins i tot amb el martiri. Es presentaven davant uns pobles pagans, hostils i refractaris; però també d'altres, que moguts per l'Esperit Sant, s'obrien a la nova doctrina, demanaven el baptisme i eren bons col·laboradors de la Paraula. Tot el llibre dels Fets dels Apòstols ens parla d'un intens proselitisme i com Déu beneïa la seva tasca apostòlica amb abundoses conversions. La Paraula de Déu és eficaç sempre.

I quan hom pensa com a casa nostra la immensa majoria hem estat batejats, tots hem acceptat i viscut ajustant el nostre comportament segons les normes cristianes... fins fa no massa anys. Però ara... és goserat dir que a casa

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

nostra molts se n'avergonyeixen de viure o manifestar-se deixebles de Crist? Per què? Hem pensat si tenim la culpa els mateixos cristians per la indiferència de molts, o perquè creiem que cal ser tolerants en tot? Els apòstols no forçaren ningú a fer-se seguidors de Crist, però no deixaven de recordar la necessitat de la conversió. Quanta inconsciència entre nosaltres! I ressona la veu de Jesús: "Qui s'avergonyeixi de mi davant els homes..."

Dies de Setmana Santa. Entre nosaltres tenim una multitud -i cada dia augmenta- de gent forana que ve a casa nostra buscant mitjans per viure una mica millor. Els diem immigrants però són persones com nosaltres. Què veuran en nosaltres aquests dies que són de la setmana més gran per a la nostra fe? I, serem capaços de donar un exemple i, si es presta, una adequada informació del que representa per a la nostra vida de fe aquesta Setmana? En definitiva, el nostre comportament serà un **donar testimoniatge de la Veritat?**

MN. ALFONS RIERA*Assistent religiós de la Junta de Confraries*

Sant Galderic i Sant Isidre

El treball i l'agricultura

De Sant Galderic no és massa el que es coneix, a part que fou agricultor. En les ressenyes biogràfiques es conta que donà la cara enfront al senyor feudal en solidaritat amb els menys privilegiats, i que fou santificat per les seves virtuts i per l'esperit de concòrdia i solidaritat que va desplegar al seu entorn. En canvi, no se'ns diu res de com treballava; de la qualitat humana i sobrenatural del seu treball.

De Sant Isidre coneixem un xic més en relació a la seva feina: que els àngels li llauraven el camp mentre ell resava. Cosa que no crec que es pugui considerar com a massa positiu.

Tractant-se de dos sants laics, que es varen santificar enmig del món, amb un exemplar compliment dels seus deures d'estat -entre ells la seva ocupació professional com agricultors- estranya una mica, que en la tradició i llegendes que acompanyen sempre la devoció als sants, es faci tan poca referència a les qualitats de llur treball, i el poc que apareix no és precisament el que diguem exemplar.

Crec que la raó està en les diverses consideracions que el treball ha tingut al llarg de la història. Els grecs i romans consideraven el treball manual com quelcom impropri dels ciutadans lliures. En l'Edat Mitjana el treball és vist sota una òptica servil, del qual estan exempts les persones de categoria. I durant el segle d'or espanyol, els *hidalgos* consideren un deshonor el fet de treballar. No en va, l'etimologia de la paraula treball deriva de "tri-palium", que era un instrument de tortura format per tres pals. I és que en totes les èpoques hi ha hagut gent que, entenent malament la cita bíblica de "guanyaràs el pa amb la suor del teu front", ha considerat el treball com un càstig diví. Així no és estrany, que no es ressalti el valor del treball professional dels sants patrons de la nostra confraria, i més tractant-se d'un treball manual de marcat caràcter servil com és el de pagès. Tanmateix aquesta visió negativa del treball no es correspon amb la seva realitat antropològica ni amb la doctrina de l'Església al respecte. Vegem-ho detalladament.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

En els dos relats de la Creació que apareixen en el Gènesi, es manifesta que la voluntat de Déu fou crear a l'home per tal que treballés. En el primer capítol es relata com Déu confereix a l'home -baró i dona- el domini sobre la terra que es realitza mitjançant el treball. En el capítol segon s'afirma que Déu posà a l'home en el Jardí de l'Edèn -abans del pecat original- perquè el guardés i cultivés. El treball està doncs, inserit en el misteri de la Creació. En crear l'home, Déu el crida a treballar. El treball no sorgeix pas com a conseqüència del pecat original, sinó que està en els plans de Déu des del principi de la Creació. Tanmateix el pecat original comporta l'esforç que acompanya el treball, la vocació al qual és anterior al pecat.

Crec que val la pena citar alguns textos del magisteri de l'Església sobre el valor i la dignitat del treball. El primer del Concili Vaticà II que diu així: "L'activitat humana, així com procedeix de l'home, així també s'ordena a l'home. Doncs ell amb la seva acció no només transforma les coses i la societat, sinó que es perfecciona a si mateix. Aprèn molt, cultiva les seves facultats, se supera i es transcendeix. Tal superació, rectament entesa, és més important que les riqueses exteriors que poden acumular-se. L'home val més pel que és que pel que té" (Gaudium et Spes, núm. 35). En el mateix document s'afirma: "Amb l'oblació del seu treball a Déu, els homes s'associen a la pròpia obra redemptora de Jesucrist". (G.S núm. 67). El Catecisme de l'Església Catòlica diu: "El treball pot ser un mitjà de santificació i una animació de les realitats terrenes en l'esperit de Crist" (núm. 2.427) i Joan Pau II insisteix en la mateixa idea assenyalant que "els fidels laics han de complir el seu treball amb competència professional, amb honestat humana, amb esperit cristià, com a camí de la pròpia santificació" (Cristi fideles laici). Per concloure amb les cites crec oportú ressenyar dues del Beat Josep Maria Escrivà, un

dels qui més ha predicat i escrit sobre la santificació del treball. Diuen així: "El treball neix de l'amor, manifesta l'amor, s'ordena a l'amor" (És Crist que passa, núm. 49) i "La categoria de l'ofici depèn del nivell espiritual de qui el realitza" (Forja, núm. 618).

Podem resumir tot allò que la doctrina social de l'Església afirma sobre el treball en els següents punts:

1. És inherent a la naturalesa humana, de l'home i de la dona. És per tant un dret i un deure.
2. Amb el treball, tant intel·lectual com manual, actualitzem les nostres potencialitats, i ens perfeccionem com a éssers humans i com a cristians.
3. Col·laborem amb Déu en l'obra de la Creació perfeccionant el món, i en la Redempció obrada per Jesucrist, en la mesura que unim a la mateixa els suors i sacrificis que el treball comporta.
4. Mitjançant això, l'home manifesta la seva sociabilitat i esperit de servei, i contribueix al bé comú.
5. Existeix una ètica del treball. Es pot pecar per no treballar podent-ho fer, per treballar malament, per treballar poc, per treballar massa oblidant les obligacions que tenim amb Déu, amb la família i amb els altres, i també per treballar sense rectitud d'intenció.

Esmentant això podem veure que el treball no és pas cap càstig ni una desgràcia. Gràcies a Déu i de manera general, la mentalitat que ho veia com a quelcom negatiu ja està superada. No obstant això, alguns treballs en particular gaudeixen de molt poca consideració social, i són pocs els qui estan disposats a fer-los. Són els que deixem per als immigrants i entre ells, de manera especial, el que realitzaren els titulars de la nostra cofradia: el de pagès. A més a més, problemes recents com els casos del lli i de les vaques boges han contribuït, injustament, a desprestigiar-lo encara més. Per aquesta raó m'agradaria aclarir algunes idees i desfer-ne d'altres malenteses.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

Quan s'afirma alegrement en alguns mitjans, que no hauria de subvencionar-se l'agricultura si no és competitiva, es demostra una gran ignorància sobre la seva funció. En efecte: l'agricultura compleix fonamentalment dues funcions. La primera i més coneguda és la de produir aliments, la qual és remunerada pel preu dels productes que paguen els consumidors. La segona, generalment desconeguda, és una funció ecològica de gran transcendència. Amb la fotosíntesi que realitzen les plantes cultivades s'absorbeix el diòxid de carboni de l'atmosfera i es purifica la mateixa amb oxigen. És a dir, es contraresta l'efecte hivernacle provocat per l'excessiva producció de CO₂. El gran pulmó del planeta no són els boscos o les selves tropicals; és l'agricultura, ja que l'activitat fotosintètica és directament proporcional a la productivitat de la biomassa. I aquesta productivitat és tres vegades major en l'agricultura que en les selves verges. A més a més, a través d'una altra funció que realitzen les plantes (la transpiració), aquestes absorbeixen aigües contaminades i retornen a l'atmosfera, aigua pura en forma de vapor. I per si fos poc, i això també està demostrat, el millor mitjà per lluitar contra els incendis forestals, són les parcel·les cultivades que actuen com a contrafocs naturals. I d'aquestes funcions ecològiques de l'activitat agrària ens beneficiem tots; tant si consumim els productes com si no. I si amb la venda dels seus productes els agricultors no poden viure, és just que la societat mitjançant les subvencions retribueixi aquesta funció, a fi de no haver d'abandonar llur activitat. Si els productes agrícoles d'altres països són més barats, la solució no és importar-los i no subvencionar els pagesos. Aquests haurien d'abandonar el seu treball, es produiria la desertització, augmentarien els incendis forestals, minvaria considerablement la qualitat ecològica del nostre entorn,

i a la llarga (o potser a curt termini) el preu que hauriem de pagar fóra molt major.

A la present tendència d'atribuir a agricultors i ramaders la culpa per la manca de qualitat de molts productes, cal manifestar en descàrrec seu que, durant més de dos mil anys els pagesos han estat alimentant a milers de milions de persones, amb mils de milers de tones d'aliments amb una incidència mínima -quasi anecdòtica- de caràcter negatiu sobre la salut dels consumidors. Exemplifiquem-ho: cada any moren més persones per intoxicació de bolets verinosos, que no pas per intoxicació alimentària que pugui atribuir-se a la producció d'aliments. Un altre tema és la posterior manipulació per altres sectors.

Evidentment, com succeeix en tots els sectors sempre pot haver algun desaprensiu que faci malament les coses; però no per això s'ha de culpabilitzar generalitzant. S'ha d'afirmar que la gran majoria dels agricultors fan les coses bé i amb gran sentit de la responsabilitat ètica que el seu treball comporta. Per la qual cosa tots els hauriem d'estar molt agraïts.

Tant de bo aquestes consideracions contribueixin a què tots valorem més la dignitat del treball dels agricultors... i que ens queixem menys si pugen unes poques pessetes el quilo de patates o de pèsols. Potser així hi hauria més gent que s'afanyés a imitar els nostres patrons Sant Isidre i Sant Galderic.

FREDERIC GÓMEZ PARDO

Enginyer Agrònom i Confrare de la Confraria de Sant Isidre i de Sant Galderic

Cel gris Cel blau

*Núvols d'un intens gris fosc.
Marges morats de violetes.
Cel d'una vall, vora el bosc,
grisenc llis, com una perla.*

*Crist en creu, coronat d'or.
Falsos crits de ploranera.
Ai, si el plor sortís del cor
i les mans fossin obertes.*

*Ai, si tinguéssim valor,
com el Cirineu un dia,
per alleugerir el dolor
de tanta gent que és colpida.*

*¶ l'home, esclau del consum
i mancat de tota guia,
no és capaç d'obrir els ulls
ni d'assaborir la vida.*

*Ni de veure núvols blancs
sobre un cel de blau turquesa
i collir flors en la vall.*

*¶, en un bosc sense malesa
flairar, en un clap morat,
el perfum de les violetes.*

AG

ADROHER GERMANS

MATERIAL ELÈCTRIC IL·LUMINACIÓ
ELECTRODOMÈSTICS IMATGE & SO

MATERIAL ELÈCTRIC:

c/ Agudes, 4-6 - 17006 GIRONA - Tel. 972 23 71 11

c/ Mas Torrents, 45 - 17300 BLANES - Tel. 972 33 00 58

IL·LUMINACIÓ:

Avinguda Jaume I, 13 - 17001 GIRONA - Tel. 972 20 05 19

ELECTRODOMÈSTICS/IMATGE & SO:

c/ Agudes, 1-3 - 17006 GIRONA - Tel. 972 23 14 11

c/ Mas Torrents, 45 - 17300 BLANES - Tel. 972 33 00 58

Venda de vehicles nous i usats
Reparació integral de l'automòbil

NOU SERVEI:
Línia Pre-ITV informatitzada

Travessia Santa Eugènia, 18
Tel. 972 23 44 32 - 17190 SALT

Sant Hilari Sacalm (Girona)

Confraries i devoció popular

S'apropa la Setmana Santa; dies amarats de reflexió a l'entorn de la Passió, Mort i Resurrecció de Crist. Tant les confraries que estructuraven l'escenari gironí com la Junta de Confraries on aquestes s'agermanen, intensifiquen les seves activitats amb nombrosos actes religiosos i populars. Algunes de les corporacions, avui existents, es remunten des de temps antic. En aquest sentit, l'arxiconfraria de la Puríssima Sang és l'entitat degana que actua des del 1568. D'aleshores ençà han sorgit moltes altres associacions. Les que s'han mantingut al llarg dels anys han encaixat d'una manera o una altra els canvis socials de l'evolució dels temps. Les associacions que, dissortadament, no s'habituen als canvis, s'extingiren creant un buit. Superada la pugna del 36-39, han aflorat en la nostra ciutat nombroses confraries. Aquestes han hagut d'adaptar-se als canvis religiosos que va propulsar el Concili Vaticà II.

Tot i les peculiaritats i antecedents propis de cadascuna de les nostres actuals confraries, resulta il·lustrativa l'analogia i convergència de continguts que presenten la majoria dels seus actuals estatuts. Això és degut a l'homogeneïtat en les finalitats que trobem en cadascuna d'elles. Les confraries de Setmana Santa, tal com avui les coneixem, ens endinsen cristianament vers alguns aspectes concrets de la Passió de Crist. Aquest aprofundiment particular de les confraries té la seva traducció plàstica en els passos on hi contemplem les diferents escenes del camí de la Creu. Així mateix, la Junta de Confraries canalitza, coordina, recolza i concentra esforços per promoure el culte públic i la devoció en els dies Sants. Al mateix temps també té la comesa d'estimular i dignificar els actes i les iniciatives

de les diferents confraries que en formen part. Actualment l'església compta amb cristians compromesos, concentrats en aquest tipus d'associacions. El mateix Codi de Dret Canònic no només regula la constitució i el funcionament d'aquestes entitats sinó que també fomenta i esperona els fidels a formar-ne part. Les tasques que duen a terme les confraries exemplifiquen de manera palpable i evident el compromís que, en molts casos tenen els seus membres per a formar església. Amb aquestes associacions és més fàcil assolir objectius i crear consciència de comunitat, tot dinamitzant i enriquint la mateixa comunitat eclesial.

La verificació més palpable que corrobora que les nostres confraries es mantenen vives es manifesta cada Divendres Sant amb la processó del Sant Enterrament. Encara que experimentem una davallada en les pràctiques religioses regulars, aquesta crisi no es manifesta en la processó. Ben al contrari, any rere any aquest costum popular augmenta en aflluència de participants, ja siguin fidels, simpatitzants o fins i tot curiosos. Hom troba en la processó un acte emotiu, una barreja misteriosa de creença i tradició. Al redós dels aspectes litúrgics, costumistes, literaris i populars que es troben en la processó, existeix una altra realitat que dona sentit a tot el parament espectacular que hom observa i que consisteix en viure cristianament el misteri de la Redempció. Juntament amb aquesta manifestació central, avui totes les associacions programen un seguit d'activitats que, augmenten durant la quaresma, però que perduren en el decurs de l'any sencer.

La Maintenance a Perpinyà

L' Arxiconfraria de la Sanch de Perpinyà, hem tingut l'honor i el plaer d'organitzar els dies 13 i 14 de maig de 2000, el Congrés de la Maintenance(1) de les Confraries de Penitents de França, Itàlia, Còrsega i Catalunya.

Al llarg d'aquest cap de setmana, més de 600 penitents, acompanyats dels seus familiars han pogut descobrir la "Fidelíssima Vila de Perpinyà"(2) i participar a les activitats d'aquesta Maintenance, dins d'un ambient de germanor. Donem aquí les gràcies als nostres Confreres Gironins que participen cada any en major nombre en aquest Congrés.

El dissabte, els responsables de cada Confraria han estat rebuts a "l'Hotel Pams" per les autoritats municipals de la "Fidelíssima Vila de Perpinyà".

A la tarda, la Diputació Provincial i el seu president, el Senyor Christian Bourquin, han ofert a tots un sopar al Palau dels Reis de Mallorca, seu d'una bona part de la història de Catalunya. Hi eren presents polítics com els

senyors Raymond Sala i Jaume Roure, tinent d'alcalde, tots dos delegats de la cultura catalana.

El sopar fou seguit d'una projecció audiovisual elaborada per la Confraria de la Sanch, on hem projectat paisatges de tot Catalunya (de Barcelona a Perpinyà) i sobretot imatges de les nostres processons de Setmana Santa de Besalú, Perpinyà i Girona, tot això per fer descobrir als nostres Confreres les nostres tradicions. Hem volgut per aquest mitjà, allargar l'horitzó d'aquesta recepció a tot Catalunya, i fer participar indirectament els nostres confreres gironins.

El diumenge fou un festival de colors, quan tots els Confreres Penitents vestits i portant les banderes i penons de les seves Confraries es dirigiren en processó fins a la Catedral on l'Arquebisbe de Mònaco, Monsenyor Joseph M. Sardou (capellà general de la Maintenance) presidí la Missa Concelebrada amb Monsenyor André Faure, Bisbe de Perpinyà-Elne. Hi assistiren també el

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

Gran Mestre de la Maintenance, el Senyor Georges Souville, i el President de la Junta de Confraries de Setmana Santa de Girona, el Sr. Jaume Gauchia.

Aquesta celebració ha permès d'ajuntar les pregàries de tots els confreres presents, i de recobrar forces amb el Nostre Senyor Jesucrist per continuar transmetent les tradicions i l'esperit de la Setmana Santa dins les nostres ciutats.

Acabada la Missa, hem compartit un Gran Dinar de Germanor per parlar i fer amistat amb els confreres de ciutats llunyanes.

Per finalitzar aquesta tan rica diada, i després de la tradicional reunió del "Bureau de la Maintenance" (on cada Confraria és representada pels seus presidents i responsables) hem saludat el Santíssim Sagrament a l'església de Sant Jaume dels Horts de Perpinyà.

Tots els confreres han tornat a casa amb el cap ple de

records i desitjant retrobar-se l'any vinent.

Tots els confreres de la Sanch de Perpinyà donem gràcies als confreres Gironins pel que hem compartit durant aquests dies i que ha continuat amb el sopar de Germanor i el muntatge audiovisual del 10 de juny de 2000 i en altres trobades que, ben segur, s'aniran produint.

Esperem retrobar-nos en la propera Maintenance, que tindrà lloc a Avinyó, ciutat tan carregada d'història, on la senyera "sang i or" oneja al balcó de l'Ajuntament, el dissabte 5 i diumenge 6 de maig 2001. Qui hi estigui interessat pot trucar al Secretariat de l'Arxiconfraria de la Sanch de Perpinyà al 0033468354205, els matins, de 9h a 12h.

JAUME DELONCLE

JÉRÔME ROY

Arxiconfraria de la Sanch de Perpinyà

(1) Maintenance: Traducció francesa de la paraula provençal "mantinenso" utilitzada al segle XIX pel gran escriptor occità Frédéric Mistral, company d'exili de Victor Balaguer, per parlar de les assemblees poètiques de llengua d'Oc (Provença, Aquitània, Llemosí, Alvernia, Llenguadoc).

(2) Títol d'honor donat a la ciutat de Perpinyà des de Girona, per Joan II, Comte de Barcelona.

Conservació Restauració

del pas del Sant Sepulcre de Girona

Introducció

El pas del Sant Sepulcre de Girona fou realitzat en el taller de l'escultor Claudi Rius a Barcelona. Escultor d'imatges i decorador d'art religiós del segle XX, nascut a Barcelona el 1892. Membre de les generacions de pintors Rius, Garrich i Planella. Cursà dibuix a l'Acadèmia de Belles Arts i en el Cercle Artístic de la seva ciutat natal. Va aprendre a modelar amb el seu pare Josep i amb el seu avi Claudi, així com amb l'escultor Parera; també fou deixeble de l'escultor Josep Llimona. Entre les múltiples obres mencionarem: Passos de Setmana Santa per a diverses ciutats espanyoles (Barcelona, Tarragona, Lleida, Sevilla, Pamplona, Tortosa, Ciudad Real, etc.), autor de la pràctica totalitat dels altars de la basílica de Nostra Senyora de la Mercè a Barcelona, i un munt d'imatges i retaules per a parròquies de Catalunya i poblacions espanyoles.

El pas de Setmana Santa del Sant Sepulcre té una gran rellevància, donada la seva importància històrica i

artística. La seva conservació i la dels objectes d'art, és cada dia un tret més important que s'ha de tenir en compte si volem que generació rere generació pugui observar l'art dels temps passats i dels actuals.

Per això cal una intervenció del conjunt amb uns criteris el màxim de respectuosos:

- Cada peça té la seva pròpia singularitat i mereix un estudi individual.
- El control del procés ha de ser gradual i selectiu, verificant l'adequació dels productes i dels sistemes.
- Els productes han de ser neutres o s'han de poder neutralitzar totalment.
- No s'han d'aplicar mai productes sense conèixer quins són els seus components i com evolucionen.
- Evitar sistemes que, per corrosió o abrasió, ocasionen modificacions a la morfologia superficial.
- Entre la visió romàntica de les ruïnes en estat natural i la neteja total hi ha gradacions, s'ha de cercar el màxim respecte a les petjades del temps i alhora el mètode més eficaç de conservació.

SETMANA SANTA GIRONA - 2001

**Examen organolèptic
Estat de conservació**

L'obra és de fusta tallada. En el seu conjunt no té pèrdues significatives. Des del punt de vista longitudinal està format per una urna amb el crist jacent, la base de l'urna, deu àngels i una base. El pas ha patit l'atac d'insectes xilòfags, que es concentra en algunes zones (àngels, urna i base). També hi ha algunes esquerdes que afecten, especialment, les talles i pèrdues puntuals de fragments de suport.

La fusta està preparada amb una imprimició blanca tradicional, de càrrega i cola, per rebre la policromia. El conjunt del pas és platejat, amb llocs puntuals daurats i pintura de tipus gras a les carnacions i en el cos del crist. En els platejats i en els daurats la policromia té, a més, bol rosat i ocre, respectivament. La tècnica emprada a l'urna, base de l'urna, vestit del crist i base del pas és amb full de plata i d'or; però, per sorpresa, els àngels estan policromats amb purpurina. La zona de l'urna i la base és la més deteriorada pel que fa a l'adherència de les policromies, si bé els àngels presenten puntualment aixecaments de la policromia, el crist no requereix fixació. Els colors originals s'han conservat bé, però les carnacions han estat molt intervingudes anteriorment, causant retocs amb bastant mal encert i realitzats en algun lloc, sobre de l'original.

El pas té diferents estats de conservació segons zones: l'urna té un grau de conservació deficient, el crist regular, els àngels deficient i la base del pas dolent.

Procés de conservació - restauració

El procés de conservació i restauració es va iniciar amb la desinfecció del suport mitjançant un fungicida dissolt en un medi volàtil, aplicat per injecció amb xeringa en els forats ocasionats pels xilòfags, impregnació en les zones afectades sense policromia i els àngels amb el sistema autoclau.

Després de la desinfecció es comença amb molta cura a retirar la pols mecànicament amb brotxa i succió. Un cop treu la pols més grossa es comença la fixació de la policromia en perill de desprendiment, es fixa mitjançant una prèvia injecció d'alcohol al 50% amb aigua per tal de preparar la fusta per a l'aplicació d'un copolímer acrílic diluït al 10% i posteriorment pressionat.

Per a la neteja de la policromia s'han utilitzat diferents mesclades a base de varis dissolvents volàtils, adaptant les proporcions segons la tècnica d'aplicació de la policromia emprada. Durant tot el procés s'ha utilitzat white spirit com a element neutralitzador. Acabada la neteja, es fa la reintegració volumètrica d'algunes zones perdudes amb una resina epoxi i s'estuquen les llacunes amb estuc tradicional.

Com a mesura de protecció i com a presentació final s'envernissa el pas amb vernís final brillant, mat i white spirit (35.35.30) aplicat amb palatina treballant molt el vernís; en algunes parts s'ha utilitzat diferents dissolucions de vernís dependent de l'absorció de la capa pictòrica, per tal d'aconseguir la igualtat. La reintegració pictòrica es fa a base de pigments en pols aglutinats amb vernís de retoc. Aquesta intervenció s'ha dut a terme amb un criteri il·lusionista a causa de la funcionalitat de l'obra com a pas de la Setmana Santa a la ciutat de Girona.

La Processó a Girona

Records de la Processó del Divendres Sant

Fa molts anys que no he vist la processó del divendres sant. Des de l'any 1972. Per això els records són llunyans. Em seria més fàcil parlar de la pastoral de la diòcesi, en aquell temps. El Seminari, l'Acció Catòlica, les Tandes d'Exercicis, els joves, la catequesi, omplien la vida de cada dia. La processó del divendres sant era una nit excepcional, en tots els sentits de la paraula.

Els records són bons. Em semblava una processó plena d'autenticitat, per part dels qui hi participaven i per part dels qui la contemplaven, els gironins i la gent dels pobles veïns. Era una processó amarada d'història, que cridava l'atenció amb els seus "manaies". Caminava pels carrers de Girona, testimonis de tantes manifestacions religioses, amb els seus rius i amb els seus ponts, amb l'escalinata única, amb la catedral, també única. Em parlava al cor la seva senzillesa escultòrica, comparant-la amb les processons d'altres regions. Les confraries havien treballat de valent. Era una manifestació a l'amor de Jesucrist crucificat. La nit, el silenci, els tambors, les músiques, parlaven.

Un text del Papa Pau VI de l'any 1975, m'ajuda a expressar els meus sentiments d'aquell temps. El trobem en el gran document de l'apostolat Exhortació Apostòlica "Evangelii Nuntiandi" (48).

Parla de la religiositat popular. En el poble, diu, hi ha expressions particulars de la recerca de Déu i de la fe. Durant molt de temps no han estat suficientment valorades. Avui, una mica per tot, es redescobreixen. La religiositat popular s'obre fàcilment a deformacions religioses, fins i tot a la superstició. Pot quedar-se en manifestacions culturals, sense una autèntica adhesió a la fe. Però si s'orienta bé, sobretot amb una pedagogia de la fe, té molts valors. "Manifesta una set de Déu que solament els simples i els pobres poden conèixer; fa capaç de generositat i de sacrifici fins a l'heroisme, quan es tracta de manifestar la fe; porta un sentit agut dels atributs profunds de Déu: la paternitat, la providència, la presència amorosa i constant; genera actituds interiors que no es troben fàcilment en altres llocs i en el mateix grau: paciència, sentit de la creu en la vida de cada dia,

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

despreniment, obertura als altres, devoció. Mirada així Nós la veiem com pietat popular, és a dir religió del poble, i més que religiositat... Ben orientada aquesta religiositat popular, pot ser sempre en els nostres pobles un veritable encontre amb Déu en Jesucrist”.

Hem parlat dels records passats. Em deixeu dir una paraula sobre el futur?

És necessari una formació catequètica dels membres de les confraries. El Catecisme de l'Església Catòlica i la Bíblia haurien d'entrar en totes les seves llars.

Que coneguim més el misteri de la Creu. Avui que tan fàcilment oblidem que el nostre Messies és un Messies crucificat.

“En el món contemporani al costat de generosos testimonis de l'evangeli, no hi falten batejats que davant l'exigent crida a “pujar a Jerusalem” (anar a la creu), prenen una posició de sorda resistència i, a voltes, d'oberta rebel·lió. Són situacions en què l'experiència de l'oració es viu de manera bastant superficial, de manera que la Paraula de Déu no incideix sobre l'existència. Molts consideren insignificant el mateix Sacrament de la Penitència i la celebració del diumenge, un simple deure que s'ha de complir” (Missatge del Papa

de la Quaresma 2001). La creu no s'accepta sense Paraula, sense Eucaristia.

Avui la figura de Crist crucificat no és fàcilment acollida. Als nostres ulls, Jesucrist és sobretot com el Ressuscitat feliç, el seductor amable. L'home de dolor, no. Però, Jesucrist continua atraient a tots a la creu. “Quan jo seré enlairat atrauré tothom cap a mi” (Joan 12,32).

Una última reflexió. Sobre les manifestacions multitudinàries. Donen el fruit amb les tres condicions que el teòleg K. Ranher, l'any 1985, hi posava. Són vàlides, si es resa el dia següent, si es porta millor la pròpia creu, si pensem en els pobres i els ajudem.

En la Nova Evangelització no hem de perdre cap ocasió de testimoniar la nostra fe. Que els fills de les tenebres no siguin més diligents que els fills de la llum.

JOSEP MARIA CASES DEORDAL

*Bisbe emèrit de Segorbe - Castelló
amb residència a GIRONA*

El capellà i la Confraria

La seva missió

Aviat pels carrers de Girona veurem corrues de vestes. Els diferents colors ens indicaran les diferents confraries de la ciutat. Cada confraria porta un pas i de forma ordenada ens van explicant plàsticament la Passió del Senyor.

Podríem pensar que la feina més important de les confraries és participar a la processó. Potser, per desgràcia, s'ha reduït a això per part de molts confreres. Les confraries tenen un origen antic i els seus orígens estan lligats a oficis o devocions. Són organitzacions nascudes per tres fins: 1) autoajuda material i espiritual entre els diferents membres, 2) rebre una formació i una ajuda espiritual i 3) fer una acció social. Com que neixen al redós de l'Església tenen un capellà que fa la tasca de consiliari.

El capellà, dins la confraria, té una doble missió: 1) mirar que la confraria compleixi amb els seus deures espirituals i socials (per això forma part de la junta) i 2) estar al servei i disposició de cada membre, per

ajudar-lo a aprofundir en la seva vocació de fill de Déu en el si de l'Església.

Després del Concili Vaticà II, amb la bona intenció de purificar la fe i les devocions, una bona part del clergat va creure que les Confraries i la Processó del Divendres Sant, era una realitat que calia fer desaparèixer. De fet molts passos, en un moment determinat, no van poder tornar a les seves esglésies després de la processó. Gràcies que la Confraria dels Dolors tenia església pròpia i van ser allí acollits. També moltes confraries van quedar sense consiliari. Gràcies a l'esforç d'unes quantes persones van mantenir, com un ble que fumeja, la seva activitat i que la processó anés sortint. Però la realitat s'imposa i allò que ja es donava per mort ha reviscut. Cada any per Setmana Santa podem dir que tot plegat fa patxoca.

Però la pregunta que ens hem de fer, avui i ara, és si la missió fonamental de les confraries és fer una bona

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

processó? Podem afirmar que aquesta és la feina de la Junta de Confraries. Però el que cada confraria ha de fer és promoure la vida espiritual dels seus membres i portar a terme l'acció social que té en els seus orígens, degudament actualitzada. Aquí és on té un paper preeminent el capellà consiliari. Podem dir que si som capaç d'avançar per aquest camí les confraries tenen futur, tant pel bé espiritual dels seus membres, com per la seva incidència en la societat per la pràctica de la caritat. És veritat que això s'ha d'actualitzar i revitalitzar, de camps d'acció no en falten. Les confraries haurien de tenir algun tipus d'activitat formativa-espiritual-devocional de manera periòdica i portar a terme alguna acció social que li fos pròpia. Aquesta activitat no ha de ser exclusivament altruista, sinó que ha de ser també

evangelitzadora. El món d'avui més que sentir paraules, vol que parlem pel testimoniatge. Les confraries si tenen clar el caire espiritual de la seva existència, també tindran incidència en la vida de la ciutat, per la seva acció social. El capellà ha d'estar disponible per poder tirar endavant aquesta tasca. El capellà ha d'impulsar l'esperit propi de la confraria que serveix i ajuda a cada un dels confreres a viure plenament la seva condició de fill de Déu.

La participació en la Processó de Setmana Santa, que en si

no explica l'existència de la confraria, és una manifestació pública i popular de la fe. Si aquesta fe és viva en el si de cada confraria i en el si de cada confrare, ens ajudarà i ajudarà als altres a viure més intensament el misteri de la nostra salvació. Aquesta Salvació que Crist el Fill de Déu, mort en Creu pels nostres pecats, guanya per nosaltres. Ressuscitat ens obre les portes per participar de la seva mateixa vida Intratrinitària, ja aquí per la recepció dels sagraments i la pràctica de la caritat i plenament en la nostra mort.

Amb el suport de

Caixa de Girona

"La fi del món a Girona"

Lectura actualitzada de
la narració de J. Ruyra)

Llegir la narració de Joaquim Ruyra "*La fi del món a Girona*" i llegir-la en algun raconet assolellat del barri vell de la mateixa Girona (un raconet de la plaça de les Àguiles, per exemple) és una experiència inoblidable, que jo, mentre vaig ser rector de la parròquia de la Catedral, repetia cada any quan arribava la Setmana Santa.

En algunes ocasions he tingut la sort de veure-la representada, aquesta narració, però gairebé prefereixo llegir-la i deixar que la meva imaginació voli al seu aire. És una narració magnífica, que té tots els ingredients d'una pel·lícula de terror. De terror infantil i religiós, per ser més exactes. I no sé si cal aclarir que el terror religiós és sempre infantil.

En aquesta narració, Ruyra ens ofereix la descripció més bonica que s'ha escrit sobre les cases de Girona que s'estenen a banda i banda del riu Onyar... "Malgirbades, desiguals i tosques, formant un conjunt virolat com una munió de captaires vestits amb robes apedaçades amb tota mena de parracs".

Però el que a mi m'interessa ressaltar és la visió apocalíptica de "*l'últim combregar de Girona*"; de la fi del món, que tanta fascinació exerceix en els mil·lenaristes, en forma de processó penitent i mitjàval pels carrers de la Girona antiga. L'atmosfera literària que recrea Ruyra és d'una rara perfecció. Se senten els batalls de la campana grossa de la Catedral. Se senten els gemecs i les jaculatories, les llàgrimes silencioses i els misereres dels penitents. Tot el temor que el sentiment de culpa és capaç de produir en l'ànim humà es fa present al llarg de la narració. Per això, quan el protagonista -el propi Ruyra- es desperta del malson, el lector també se sent alleujat: menys mal que ha sigut només un somni!

Però aquest somni és una metàfora de les manies religioses

que sovint prenen cos en l'ànim d'alguns creients, inclinats a la superstició. En aquest sentit, la narració és gairebé una lliçó moral carregada d'ironia. Alguns es preocupen per la fi del món -ve a dir-nos Ruyra- o per coses que han passat en temps remot, però són incapaços de veure les coses que estan passant a prop. "Cada dia -escriu- ve per a algú la fi del món". És a dir: cada dia es mor algú. I encara més: "cada dia passa per a algú l'últim combregar".

Arribats a aquí, és impossible no pensar en tantes coses que afecten la nostra vida quotidiana i sobre les quals mantenim la mateixa actitud contradictòria que -indirectament- descriu Ruyra en la seva narració. Per exemple: Se'ns encongeix el cor cada vegada que sentim dir que ha naufragat una *paterna* o que un vaixell, carregat de famèliques esperances (no importa de quin color), ha encallat a les costes del Mediterrani. O quan sabem que un grup indeterminat d'immigrants s'ha tancat, en vaga de fam, en alguna de les nostres esglésies. Se'ns encongeix el cor, si, i no sabem quin posat fer-hi o què s'espera de nosaltres. Però cada dia hi ha un immigrant que truca a la nostra porta demanant ajuda o una família sencera que s'esllangueix de misèria al mateix lloc on vivim (o tres portes més enllà). "*Cada dia ve per a algú (algú molt concret que coneixem) la fi del món*".

Llegir la narració de Ruyra en algun raconet assolellat del barri vell ens pot ajudar, aquests dies de Setmana Santa (i tots els dies de l'any, no en dubteu pas), a portar una mica de sol, una engruna d'esperança a aquests cors entenebrats que malviuen a prop nostre.

Sobre un pas del segle XVII

propietat de la Confraria de la Puríssima Sang de Jesucrist

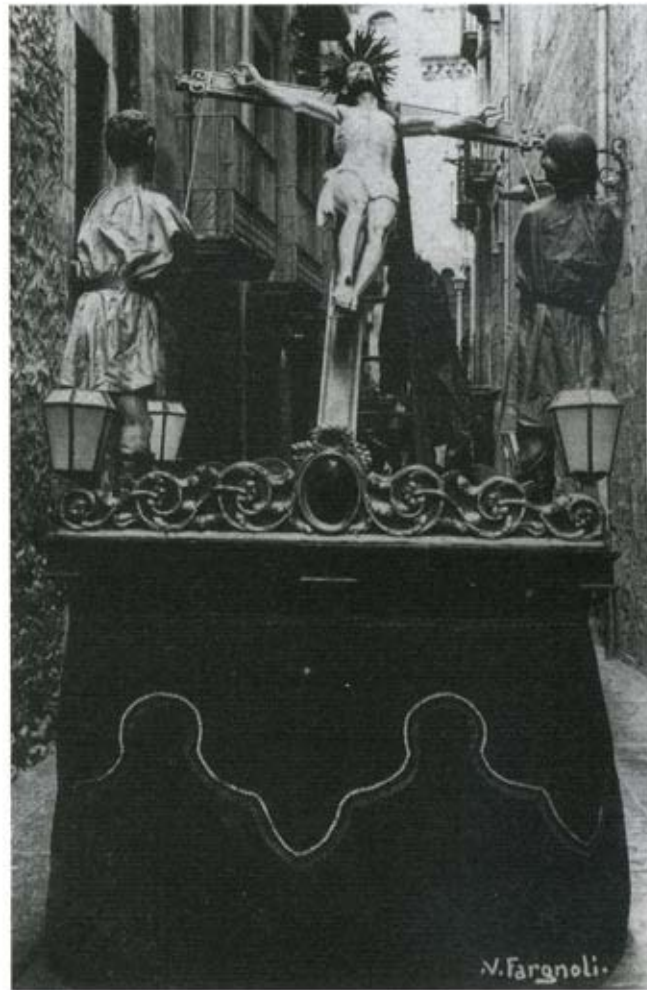
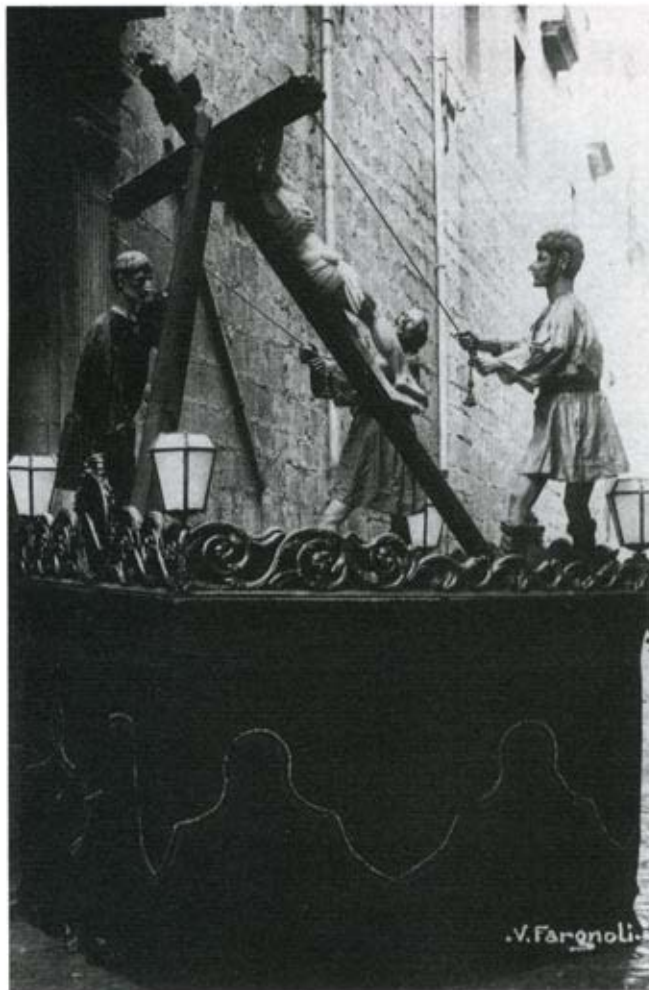
A l'Antic Règim, els gremis, les corporacions socioprofessionals, germandats, confraternitats, les confraries d'oficis, que provenen de l'Edat Mitjana, sostenien bona part de les despeses d'organització i de funcionament de les processons de Corpus i de Setmana Santa. Aixoplugats sota l'advocació d'un sant patró feien també tasques socials, espirituals i d'assistència mutual cap als seus agremiats ja que assistien els confreres pobres i malalts. La majoria d'aquestes organitzacions de laics tenien uns orígens religiosos i una activitat pietosa important, fet aquest que els obligava a participar en moltes de les activitats religioses o profanes, en les diverses cerimònies organitzades per les corporacions locals amb motiu de festes patronals, aniversaris, demostracions d'afecte, jubileus, entrades de prínceps, etc. La majoria dels dirigents dels gremis estaven vinculats a governs municipals, fet aquest que reforçava l'aliança entre l'oligarquia local i els consells de viles i ciutats. Els grans sectors artesanals i preindustrials de bona part de les ciutats mitjanes: construcció, pell, treball del ferro, sabaters, fusters, incidien i tutelaven en el desenvolupament de la vida ciutadana.

Així per exemple, pel que fa a la Setmana Santa gironina el gremi de mercers tenia cura del misteri de la flagel·lació; els sabaters, del de la coronació d'espines; els sastres, del de Pilat que presentava Jesús. El gremi de ferrers era dipositari del pas de Jesús camí del Calvari.

El pas del davallament l'administrava el gremi de fusters, etc. La majoria dels gremis i oficis tenien una església o monestir en el barri corresponent on desenvolupaven la seva feina associativa. Les grans esglésies de la Seu, de Sant Feliu i de Sant Domènec tenien també la seva pròpia confraria religiosa, fet aquest que no impedia que molts gironins fossin membres de la confraria de l'ofici i religiosa alhora. La història i l'evolució dels gremis i oficis de Girona, amb la relació dels seus estatuts es pot llegir en un llibre escrit per diversos autors, publicat per l'Ajuntament de Girona el 1974. A l'època del Barroc, segles XVII i XVIII, és quan les processons i desfilades religioses tenen més esplendor i poder de convocatòria. Els rituals religiosos es traslladen al carrer. Les esglésies locals i els ordes religiosos incrementen la seva influència en la societat de l'època. Les confraries hi contribueixen amb les seves desfilades amb vestes, passos vivents, conjunts escultòrics i tabernacles, en una religiositat vista com a espectacle. Durant aquest llarg període es fa present la teatralitat en les arts, en la festa religiosa i la vida en general. El romanista Leo Spitzer va qualificar aquesta religió viscuda com a "carnalitat del catolicisme mediterrani".

No fa pas gaire temps, mentre consultàvem el *Manual d'acords* de l'Ajuntament de Girona, que conserva totes les disposicions d'interès dictades pels jurats de la ciutat, vam llegir-hi en el que correspon a l'any 1707, la

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

Fotografies de V. Fagnoli que mostren, des de dos angles, l'estructura del pas de l'enarboraci del gremi de paletes i mestres d'obres, abans que fos cremat durant la Guerra Civil.

"Capitulació entre la confraria de la Puríssima Sanch de Jesuchrist y la dels Mestres de Casas de la present ciutat sobre l'acceptació del Sant Misteri de l'Enarboració de Christo en la Santa Creu". D'aquest document, del qual n'oferim un petit tast, a l'espera de donar-lo a conèixer íntegrament en una altra ocasió amb tots els farciments

legalistes, els administradors d'aquesta Confraria acorden cedir el pas de l'enarborament de Crist que, fins el 1686, havia pertangut al col·legi d'adroguers de Girona, al de mestres de cases (*magistorum domorum*), un dels més importants de la ciutat, amb tot un seguit

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

de pactes, plects de condicions i clàusules que ara demanarien molta lletra menuda per explicar-los un a un. Recordem que la confraria de la Puríssima Sang de Nostra Senyora, erigida a la capella de Sant Miquel del Claustre, a l'antic convent de Nostra Senyora del Carme de Girona, es va fundar per uns devots el 1569 amb la finalitat de fomentar la devoció de la preciosíssima sang de N.S. Jesucrist entre els seus associats. Al 1662 la Confraria va reformar les seves ordinacions en el saló de sessions dels Jurats de la ciutat amb l'assistència de Jeroni del Real i Francesc Burgués. Al 1868 la Confraria va publicar, a la impremta gironina de Gerard Cumané i Fabrelles, un fullet explicatiu on es recull la història, vicissituds i objectius d'aquesta congregació religiosa que des del segle XVII, participava en el Viacrucis i en la processó de Setmana Santa de Dijous Sant en memòria de la Passió i Mort de Jesucrist.

En aquest document els administradors de la confraria de la Puríssima Sang Joan de Ciurana, donzell; Francisco Vila, notari; Josep Comas, adroguer i Josep Recort, negociant de Girona, i els comissaris i pabordes de la confraria dels Mestres de Cases, els representants de la qual eren Antoni Lluís, cirurgià; Josep Nadal, apotecari; Narcís Blanc, veler, i Mariano Gibert, vidrier, entre d'altres, acorden fer-se càrrec del misteri propietat de la Confraria amb unes capitulacions i pactes signats davant de notari, que recullen, entre d'altres, el pagament d'onze lliures barceloneses als pabordes de la confraria de mestres d'obres encarregats de treure el misteri a la processó i de cremar les atxes de la Confraria de la Puríssima Sang. També es regulen les obligacions de tots dos bàndols, en cas que la pluja o un altre esdeveniment de força major impedisís la sortida de la processó.

El misteri, que desfilava a braços d'uns portants armats amb unes barres, anava engalanat amb adornaments fets de metalls nobles i de robes de preu. Aquests i d'altres elements auxiliars figuren en el contracte de traspass que llegireu a continuació, en el qual el Col·legi d'Adro-

Portada del fullet que explica la història de la Confraria de la Puríssima Sang de Jesucrist a Girona.

guers torna uns béns a la confraria que després passaran a mans de la Confraria de Mestres de Cases.

Crec que les peces i les imatges aquí descrites concorden, a grans trets, amb el pas de l'enarborament fotografiat a principis del segle XX per V. Fagnoli que és el que la confraria de la Puríssima Sang i el gremi de Mestres de Cases feien desfilat en la processó del Dijous i Divendres Sant fins el 1936. En el pas fotografiat s'aprecien tres figures de jueus d'expressió popular, esculpits amb semblant tosc i plebeu, que alcen o enarboren la creu, com els que es consignen a l'inventari. El Sant Crist du una perruca postissa. Aquest i d'altres misteris de característiques semblants, obrats a la fi del segle XVII, van ser destruïts durant la Guerra Civil, juntament amb els arxius de moltes confraries, fet aquest que dificulta l'estudi global d'aquest moviment associatiu. Desconec la filiació dels artesans que van obrar els passos dels diversos gremis que semblen sortir d'un mateix taller.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

Inventari

- Primerament lo Sant Misteri del Enarbolament de la Creu ab un Sant Christo ab sa tovallola de tafetà blanch usada ab punta de glasa als caps de dita tovallola, guarnida per tot lo entorn de una punteta de plata fina.

- Item dos coronas de plata, y una gran y altre de espinas xica, novas.

- Item tres claus de plata ab las xavetas¹ de plata.

- Item la creu del Sant Cristo cuberta de vellut ab clavessó² de llautó, y un galonet de or al entorn.

- Item una cabellera per la imatge del Sant Christo usada.

- Item dos cordons de seda carmesina usats, per lo enarbolament de la creu.

- Item tres figuras de jueus ab sos vestiments tots usats, ço es dos vestits de telilla negra y carmesina, un dels quals porta la casaca de la mateixa telilla negra y verda, y lo altre aporta un gambeto blau y la altre de la telilla negra y encarnada, y aporta quiscu llur cabellera y llur parells de maneguins³ de tafetà de color vert, blau y groch tot usat.

- Item setse rams per lo rodedor de dit Misteri, ço es dotse de mitgensors, y quatre de grans per los caps, de seda carmesina ab antiguella⁴ y canyetillo⁵ guardit de llarg.

- Item dotse paveteras⁶ de llauna xicas, usadas.

- Item las dos barras que travessan lo beyart⁷ ab clavessó de vellut entatxat, usat dels caps, y un pom dorat en quiscun cap.

Antiga imatge del Crucifix de la Confraria. Fotografia de Valentí Fargnoli.

- Item quatre forquillas cubertas de vellut usat entatxonat de clavessó de llautó.

- Item quatre coxins de vellut usats per aportar las barras.

PEP VILA

¹ Xaveta: 'clavilla de metall o de fusta que s'introduïa en un forat per subjectar una peça'. Xaveta aquí és un castellanisme.

² Clavassó: 'conjunt de claus petits per enteixinar'.

³ Manegui: 'mitja mànega que va des del colze fins a la mà'.

⁴ Amb ornaments passats de moda, antics?

⁵ Cañutillo: 'fil d'or o de plata arriçat per a brodar'. Castellanisme.

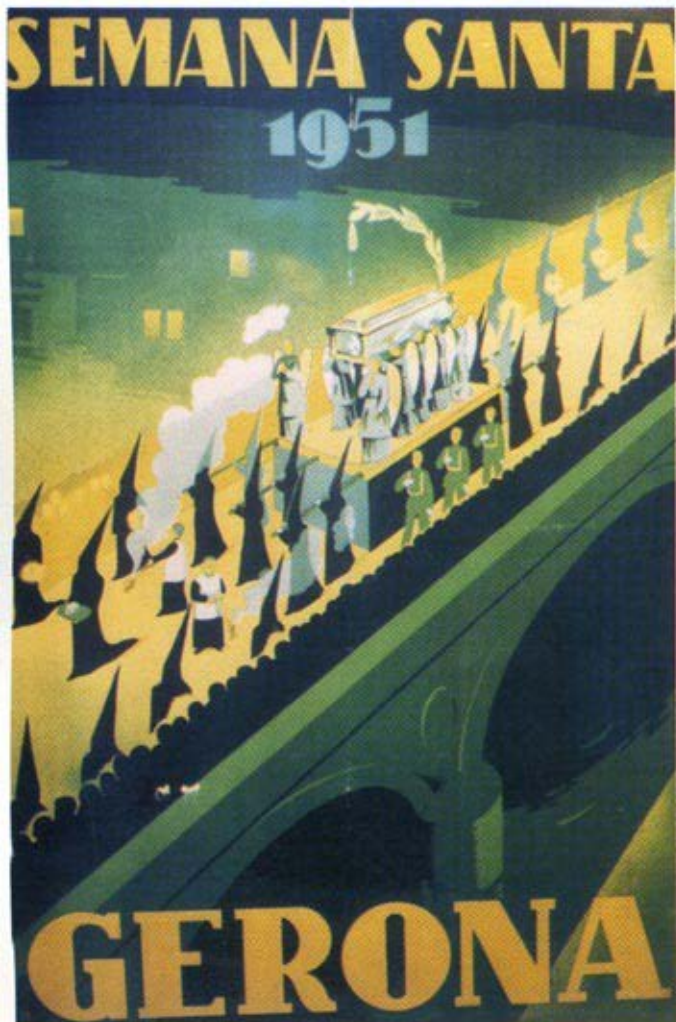
⁶ Entenem 'peveteres'. Vasos per a cremar perfums i substàncies aromàtiques.

⁷ Baiard: 'Instrument compost per dues barres que duen fix de través un empostissat sobre el qual es posava el misteri', plens de llana fina'.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

Reproducció dels nostres cartells

Anys 1951 - 1952 - 1953 - 1954

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

**SEGUINT LA INICIATIVA DE L'ANY PASSAT,
LA JUNTA DE CONFRARIES US OFEREIX LA
REPRODUCCIÓ DELS QUATRE CARTELLS SEGÜENTS:**

Processó = Peregrinació

Posar-se en camí: Una dinàmica cristiana

*Vers tu, terra promesa,
el poble de Déu alça el braç.
Vers tu, terra promesa,
adreça l'amor i la fe.
Vers tu, terra promesa,
enmig de combats va avançant.
Vers tu, terra promesa. Vers tu!*

Som un poble de pelegrins

Qui no ha cantat aquesta bonica cançó alguna vegada? Qui, cantant-la, no s'ha sentit animat a caminar com a pelegrí, amb el poble de Déu que fa via? Qui, per més que hagi de travessar immensos arenals, no ha fet reviure en ell l'intens desig d'arribar a la Terra Promesa?

Sí. Som un poble de pelegrins! La Bíblia sencera ens va fent caminar al pas dels pelegrins, de tots els temps.

En el primer llibre bíblic, el llibre del Gènesi, se'ns explica la història del primer pelegrí: Abraham. Ell va ser pelegrí vers aquella Terra que Déu li va prometre. Des d'Ur dels caldeus, fins a Mambré, vora l'alzina. Allí Déu s'hi va fer present en la visita misteriosa d'aquells tres personatges, pelegrins també, que passant per allà foren acollits per ell i els de casa seva.

Un altre pelegrí famós és Moisès. I amb ell tot el poble hebreu. Moisès portà el poble d'Israel des de l'esclavitud

de l'Egipte fins a "la terra que raja llet i mel", tot passant el mar Roig. El relat del llibre de l'Èxode ens fa reviure aquella travessa del desert com un gran pelegrinatge que durà quaranta anys. Enmig del desert el poble rebé la Llei que Déu donà a Moisès en l'esbarzer de la muntanya del Sinai.

Després de la destrucció de Jerusalem i del llarg temps d'exili babilònic, la Bíblia també descriurà el retorn dels israelites a la seva terra com un gran pelegrinatge que culmina amb l'arribada a Jerusalem i la reconstrucció del temple. Així ho llegim en diversos passatges del llibre dels Profetes i de les Cròniques.

Fruit d'aquesta experiència itinerant, el pelegrinatge a Jerusalem esdevé un símbol de la pietat del poble jueu. Així ho canta el Llibre dels Salmos: "Quina alegria quan em van dir: Anem a la casa del Senyor. Ja han arribat els nostres peus al teu llindar Jerusalem" (Salm 121).

Jesús, ho llegim als Evangelis, també va pelegrinar a

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

Jerusalem diverses vegades. Hi va ser portat per ser presentat al Senyor com tots els primogènits. Els pares de Jesús tenien el costum d'anar cada any a Jerusalem amb motiu de la festa de Pasqua. Expressament s'explica l'episodi de l'anada al temple quan Jesús tenia dotze anys. I, ja gran, el trobem sovint acomplint aquest pelegrinatge. És precisament en la seva darrera peregrinació pasqual a Jerusalem quan s'esdevenen els fets de la Passió, que cada any commemorem en aquestes dates de la Setmana Santa.

Una Església que pelegrina

L'Església també ens invita a acomplir el pelegrinatge espiritual vers diversos indrets anomenats sants: Roma o Jerusalem. L'església Catedral o d'altres Santuaris. Tot això ho hem acabat de comprovar en aquest any sant del Jubileu del 2000 que acabem de celebrar.

Però a part d'aquesta ocasió extraordinària, l'Església ens recorda plàsticament aquesta situació de pelegrins en diversos moments. Cada vegada que ens convoca a la reunió o assemblea eucarística ens invita a sortir de nosaltres mateixos, de les nostres ocupacions diàries o de les nostres comoditats, per anar a trobar-nos amb el Senyor. Som convocats a l'església, lloc sagrat, per sentir-nos membres d'aquest poble i, junts, experimentar la presència del Senyor, present enmig dels seus.

En el cor de cada celebració ens fa avançar cap a la taula eucarística en una mena de processó-pelegrinatge, per anar a rebre la comunió.

Però també en la mateixa celebració ens fa ser pelegrins, quan, per exemple, a la nit de Pasqua, aplegats vora el Foc nou, i il·luminats per la Llum del ciri pasqual, caminem vers l'església per celebrar la santa vetlla de la Pasqua. Aquella nit, també nosaltres, com els israelites en altre temps, caminem per fer el pas de la foscor del pecat a la llum de la gràcia.

Aquesta processó litúrgica, imatge del pelegrinatge, ens fa sentir de veritat pelegrins vers la terra promesa. Per això la Litúrgia utilitza aquest recurs plàstic de la processó diverses vegades al llarg de l'any litúrgic. El mateix diumenge de Rams, en iniciar la setmana santa, som invitats a "imitar el poble que aclamava Jesús i a caminar en pau". Així, amb les palmes a les mans "acompanyem amb alegria el nostre Rei, Crist, a fi que puguem arribar a la Jerusalem eterna", com diu l'oració de la benedicció de les palmes i rams.

Semblantment el dia 2 de febrer, festa de la presentació del Senyor, anomenada de la Candelera, amb els llums encesos a les mans anem cap al temple, cantant amb el vell Simeó i la profetessa Anna, les lloances del qui és "Llum que es revela a les nacions", tot evocant el record de la primera entrada de Jesús, encara infant, al Temple de Jerusalem.

El pelegrinatge a Jerusalem

Són molts els cristians de tots els temps que han intentat peregrinar a Jerusalem per poder recorre, també ells, els mateixos camins del Senyor. El pelegrí que arriba a Terra Santa procura resseguir pas a pas els llocs marcats per la presència de Jesús. Betlem, Natzaret, Galilea, el riu Jordà, el llac de Tiberiades, Canà, el Tabor, ... i sobretot, Jerusalem. D'entre tots aquests llocs ha destacat, des de sempre, l'anomenat Viacrucis (Camí de la Creu). És el camí de la Passió.

Tot llegint els textos evangèlics, el pelegrí s'acosta al Cenacle per fer memòria del sant sopar i de la institució de l'Eucaristia. Després davalla fins a Getsemani, l'hort de les Oliveres, per reviu l'oració de Jesús i la traïció de Judes. Des d'allà torna a enfilar-se fins a la casa d'Anàs i Caifàs per ser testimoni del judici del Sanedri i de les negacions de Pere. Fins arribar al pretori de Pilat, on Jesús fou escarnit i condemnat. Les tradicions medievals

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

han fet començar pròpiament el Viacrucis en aquest indret.

Després davallant per la Via Dolorosa, carregant-se com Jesús la creu al coll, el pelegrí arriba al Calvari, on Jesús fou crucificat i "morí per nosaltres i per la nostra salvació". També molt a prop d'allà hi fou enterrat: El sant sepulcre. L'"Anàstasis" en diuen els grecs, és a dir, el lloc de la Resurrecció: "No hi és aquí, ha ressuscitat!". Aquestes paraules escrites en aquest lloc sant ens anuncien la Pasqua. La Vida ha triomfat sobre la Mort.

La nostra processó del Divendres Sant

Jo voldria que aquests records "històrics" ens ajudessin a viure la processó de setmana santa com un autèntic pelegrinatge. Com un sortir de nosaltres mateixos per anar a trobar el Crist vivent. Per fer-nos sentir i escoltar de nou la seva paraula. Per fer-nos més amatents a respondre a la seva crida. Per fer-nos ser més deixebles seus i més fidels imitadors del seu exemple.

La nostra processó ens ha de fer sentir com a Abraham, pelegrins vers la Terra promesa. En aquest món hi estem de pas. I, com Jesús, hi hem de passar fent el bé.

La processó ens ha de fer sentir membres d'un poble de pelegrins. No som illes, som solidaris els uns dels altres. Més encara, som germans. Per tant ens cal fer tot el possible per treballar per la pau i l'harmonia..., per fer feliços els altres.

La processó del sant enterrament ens ha de fer reviure els passos de Jesús pel Viacrucis. Hem de caminar amb ell per morir a tot el que és dolent, i per ressuscitar a la nova vida dels fills de Déu.

Els diversos passos de la processó ens han de recordar tot aquest camí de dolor i de sofriment que encara ara recorren tants germans nostres que pateixen i sofreixen

en aquest nostre món. També ens poden recordar les injustícies, la marginació i el rebuig que avui encara són presents entre nosaltres. I han de desvetllar en nosaltres noves dinàmiques que ajudin a acabar amb aquestes situacions.

Les confraries han de ser, com el seu nom indica, autèntics grups de germans que identificats amb l'esperit que les ha fet néixer ajudin els seus membres a progressar en el camí del bé i a dur a terme obres col·lectives en bé de la societat.

I, finalment, la processó ha de portar-nos a viure a fons la nostra fe. A celebrar-la amb tota l'Església en la litúrgia d'aquests dies. I a donar-ne testimoni convençut amb les obres de cada dia.

Epíleg

Quan contemplem els passos de la processó, tenim el perill de veure'ls estàtics. De fet ho són. Cada un representa un instant del llarg i intens drama de la Passió. La virtut de la processó és que els qui porten els passos, amb el seu esforç, els posen en moviment. I els qui els acompanyen es posen en sintonia amb aquest moviment. I també els qui silenciosament, des de qualsevol racó de carrer, els contempen, participen d'aquesta "moguda" interior.

Tota una paràbola. Tant de bo que el pas de la processó ens posi a tots en moviment. Que sapiquem passar de l'estàtica actitud endormiscada del qui no fa res, al moviment que ens posa en camí per transformar el món, seguint l'exemple de Jesús i participant del seu camí que no és altre que morir per donar vida.

"Fugida a Egipte"

Algunes consideracions sobre el quadre
ubicat a l'església dels Dolors,
seu de la Confraria dels Dolors de Girona

Tal i com ja ha estat documentat en edicions anteriors del programa oficial de Setmana Santa, la Confraria dels Dolors de Girona va fundar-se l'any 1687. Posteriorment, l'any 1703, la senyora Peronella Masdeu va realitzar una donació irrevocable i perpètua d'uns terrenys de la seva propietat, amb la voluntat única i expressa que la Confraria dels Dolors construís una església. Les obres van començar l'any 1732 i van finalitzar onze anys després, és a dir, el 1743, any en què va ser inaugurada. Però durant els setges de 1808 i 1809, l'església quedà molt deteriorada, i la confraria va haver de traslladar-se a l'església del Carme.

L'any 1818, Joan Carles Panyó, pintor, arquitecte i mestre de l'Escola d'Olot, va rebre l'encàrrec de dissenyar un nou altar major amb el seu cambril, d'estil neoclàssic, i que bàsicament, i atesa la construcció en diferents etapes, és el que podem contemplar avui, tal i com ha estat documentat pel Dr. Jaume Marquès i Vilanova, a *Girona Vella* (1979). No obstant això, el mateix autor constata que l'església va resistir un incendi l'any 1912, però l'immoble també quedà molt deteriorat posteriorment, atès que l'any 1936 moltes imatges

també foren destruïdes. Durant l'època de la guerra civil (1936-39), l'església va ser destinada per a dipòsit de material sanitari de l'adjacent i antic Hospital Militar. No acaben aquí els incidents, ja que l'any 1986 es va reconstruir el creuer i la nau central, pel perill imminent d'esfondrament.

Però tornant a l'encàrrec fet a Joan Carles Panyó, la Junta de la Confraria d'aquell moment, i en rebre l'any 1818 el disseny de l'església, el va aprovar per unanimitat, perquè a judici seu "havia demostrat molta habilitat no només en confeccionar el plànol, sinó que també la va demostrar en els guarniments corresponents a tota l'església.

Per a Ramon Grabolosa, autor de *Joan Carles Panyó i Figaró. Primer director de les escoles de dibuix d'Olot i de Girona* (publicat pel Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i comarca, 1976), hi ha *quatre* quadres atribuïts a Panyó, que representen els Dolors de la Mare de Déu. Grabolosa no atribueix l'autoria de les teles al cent per cent a Panyó, la qual cosa fa pensar que potser les pintures les realitzés un altre autor, temps en el qual, el mestre Panyó ja havia mort. Tot i això, el que aquí volem

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

constatar és que Grabolosa parla en els seus escrits de quatre teles, quan actualment a l'Església dels Dolors, hi ha sis quadres, de les mateixes dimensions, i seguint, aparentment, una mateixa seqüència i unitat estètica.

Així doncs, arribem als nostres dies, podent dir que en la memòria històrica de molts gironins sempre ha estat associada la impossibilitat de visualitzar les esmentades teles, atès el seu pèssim estat de conservació, entenem que produït pels molts accidents i incidents històrics ocorreguts.

La Junta actual de la Confraria dels Dolors va prendre l'acord de restaurar un primer dels sis quadres de l'Església dels Dolors, també anomenat, "La fugida a Egipte". El pes important dels recursos econòmics, així com la direcció de la restauració han estat realitzats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, sota la direcció de Josep M. Xarrié, la coordinació de Pere Rovira i Maite Toneu, i amb la col·laboració dels restauradors Elena Abella, Dolors Mañà, Koro Abalia, Maria Sala, Pep Paret i Oriol Mora, la restauració ha estat possible, i l'espectacular resultat és el que avui podeu contemplar als Dolors.

Les dimensions del quadre, penjat a la paret lateral de la nau de l'església, són de 3,60 x 4,60 m, i atribuït, per les inscripcions del revers del quadre, a Joaquim Murtra, l'any 1864. La durada del procés de restauració ha estat des del febrer fins el juny de 2000. Tal i com ja va manifestar Pere Rovira, les grans dimensions de l'obra han comportat un treball complex en el sistema i en la metodologia de treball, la qual cosa ha requerit una tasca en equip molt coordinada, atès que ha estat cabdal mantenir una claredat amb els criteris d'intervenció, ja que el resultat estètic final depenia de la interrelació dels treballs parcials a cada part de l'obra per restauradors diferents.

També volem donar les gràcies des d'aquí a tots els que heu participat i col·laborat en la presentació d'aquest primer quadre, que es dugué a terme el dissabte 2 de desembre de 2000, a l'Església dels Dolors, i als que participàreu després en un sopar al Casino de Girona, per tal de recaptar fons per a la restauració del proper quadre. Les gràcies també a tots aquells que, tot i no poder estar amb nosaltres el dia 2 de desembre, vau col·laborar desinteressadament, mitjançant l'anomenada "fila zero".

I per acabar, què millor que transcrivir-vos el que el restaurador i amic de la Confraria dels Dolors, Pere Rovira va manifestar en el seu dia " (...) és una de les obres pictòriques més grans que mai s'han restaurat al Servei de Restauració de Béns Mobles del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya".

MARIA JOSEP CAYUELA

Presidenta de la Confraria dels Dolors de Girona

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

 MAKRO PAPER

**MAGATZEMS
CABRUJA**

societat anònima

ARTICLES DE PAPERERIA I D'OFICINA

Travessera de Sta. Eugènia, 12

17190 **SALT** - Girona

Tel. 972 23 40 11

Fax 972 23 00 22

e-mail: mcabruja@teleline.es

VIERNES

LLUM I SO

SONORITZACIÓ I
LLUMINOTÈCNIA PROFESSIONAL
SERVEI DE LLOGUER D'EQUIPS

c/ Carme, 123 - **GIRONA**

Tels. 972 20 30 43 - 972 20 21 99 - Fax 972 22 72 64

GIMNÀS

UN NOU ESTIL DE GIMNÀS

SERVEIS:

GIMNÀSTICA DE MANTENIMENT - MUSCULACIÓ
MASCULINA I FEMENINA - SAUNA - SOLÀRIUM
HIDROMASSATGE - SERVEI MÈDIC
REHABILITACIÓ - AERÒBIC - FUNKY

Ronda Pare Claret, 25

17001 **GIRONA**

TELÈFON 972 20 93 66

HORARI:

De dilluns a divendres de 7 del matí a 11 de la nit
Dissabtes: de 9 a 1 del migdia. De 4 a 8 del vespre.

evian

esport & salut

c/ Bernat Boades, 50 - Tel. 972 22 41 09 - **GIRONA**

El bisbe Pèlach amb els Manaias.

Des dels Andes a totes les Confraries de Girona

Amb molt de goig penso en les confraries i associacions religioses que tenen per finalitat cultivar l'amor, la pietat i el culte a Jesucrist nostre Senyor, a la Mare de Déu i als sants. Quant de bé han fet i fan a qui amb bon esperit cristià saben viure-les!

El sant Pare Joan Pau II a la Carta Apostòlica que ens ha regalat a tots, sobre el Nou Mil·lenni que hem estrenat, ens demana santitat personal i oració.

Sovint necessitem quelcom sagrat que desvetlli la nostra fe i ens porti cap a la contemplació de les realitats sobrenaturals i als grans misteris de l'amor de Déu als homes, que ens faci reaccionar i ens elevi pel damunt de tanta materialitat i secularisme d'arran de terra, que ofega el nostre esperit de fills de Déu i germans dels nostres germans, els homes.

Les confraries amb les Imatges sagrades que les presideixen, ens recorden no sols la persona de Jesucrist, de la Verge Maria i dels sants que representen, amb els senyals de sofriment, d'amor o d'exemplaritat que manifesten, sinó que també tenen la finalitat de moure'ns

a l'oració d'alabança, d'agraïment i de súplica confiada. La sola mirada pot portar-nos a una contemplació -oració contemplativa- de l'amor, tendresa i misericòrdia de Déu nostre Senyor cap a nosaltres. Certament, això ens fa bé. Ens ajuda a tirar endavant o a prendre el camí de la vida ordinària, dret a Crist, Redemptor nostre, que és l'única orientació encertada de l'enteniment, la voluntat i el cor.

A Ell volem mirar, perquè sols en el Fill de Déu, podem trobar la santificació personal i la salvació.

Amb el títol que m'honra de primer capellà dels Manaias de Girona, us dic a tots: Ànim confreres de totes les associacions, fervents dret al Crist! La Santíssima Mare de Déu vol ajudar-nos a ser fidels i a fer-nos sants; no fallem nosaltres.

Vos saluda i beneeix.

Vostre

MONS. ENRIC PÈLACH
Bisbe L'Abancay - El Perú

Misses als Dolors

HORARI DE LES MISSES:

Cada dimecres, fins el 28 de març del 2001, i del 31 d'octubre del 2001 fins el Quinari del 2002, la Santa Missa es celebrarà a les 19.00 hores.

Des del Quinari d'enguany fins el 24 d'octubre, la Santa Missa es celebrarà a les 20.00 hores.

S'ha acordat fer horari d'estiu i d'hivern diferenciats a petició de la gent que assisteix a la Missa, i s'ha acordat fer coincidir el canvi d'horari de les misses amb el canvi oficial d'hora.

MISSES:

FEBRER 2001: Dimecres dies 7, 14, 21 i 28.

La festa del dia 2, Primer Dolor de la Mare de Déu: La Presentació, es trasllada al dia 31 de gener.

La festa del dia 17, Els set Sants Fundadors de l'orde servita, es trasllada al dia 14 de febrer.

MARÇ 2001: Dimecres dies 7, 14, 21 i 28.

ABRIL 2001: Dies 11, 18 i 25.

QUINARI del 2 al 6. Dia 6, Divendres de Dolors. Misses a les 12 i a les 20,00 hores.

Divendres dia 13, DIVENDRES SANT: Processó del Sant Enterrament.

MAIG 2001: Dimecres dies 2, 9, 16, 23 i 30.

La festa del dia 4, Sant Pelegrí Laziosi, es trasllada al dia 2.

La festa del dia 8, Santa Maria mitjancera de totes les gràcies, es trasllada al dia 9.

JUNY 2001: Dimecres dies 6, 13, 20 i 27.

La festa del dia 12, St. Antoni M. Pucci, es trasllada al dia 13.

La festa del dia 19, Santa Juliana Falconieri, es trasllada al dia 20.

JULIOL I AGOST 2001: No hi ha Misses.

SETEMBRE 2001: Dimecres dies 5, 12, 19 i 26.

La festa del 23 d'agost, Sant Felip Benici, es trasllada al dia 5 de setembre.

15 de setembre: MARE DE DÉU DELS DOLORS. Missa a les 20,00 hores.

OCTUBRE 2001: Dimecres dies 3, 10, 17, 24 i 31.

NOVEMBRE 2001: Dimecres dies 7, 14, 21 i 28.

La festa del dia 17, Tots els difunts de l'orde servita, es trasllada al dia 14.

DESEMBRE 2001: Dimecres dies 5, 12 i 19.

La festa del dia 27, Sant Joan Evangelista, es trasllada al dia 19.

GENER 2002: Dimecres dies 9, 16, 23 i 30.

FEBRER 2002: Dimecres dies 6, 13, 20 i 27.

La festa del dia 2, Primer Dolor de la Mare de Déu: La Presentació, es trasllada al dia 30 de gener.

La festa del dia 17, Els set Sants Fundadors de l'orde servita, es trasllada al dia 13 de febrer.

MARÇ 2002: Dimecres dies 6, 13 i 27.

QUINARI del 18 al 22. Dia 22, Divendres de Dolors. Misses a les 12,00 i a les 20,00 hores.

Divendres dia 29, DIVENDRES SANT: Processó del Sant Enterrament.

JUNTA DE CONFRARIES DE GIRONA - SETMANA SANTA 2001

ENCO

Aplicacions d'Enginyeria i Control

c/ Joan Maragall, 19, Entrl. D
Tel. 972 22 06 88

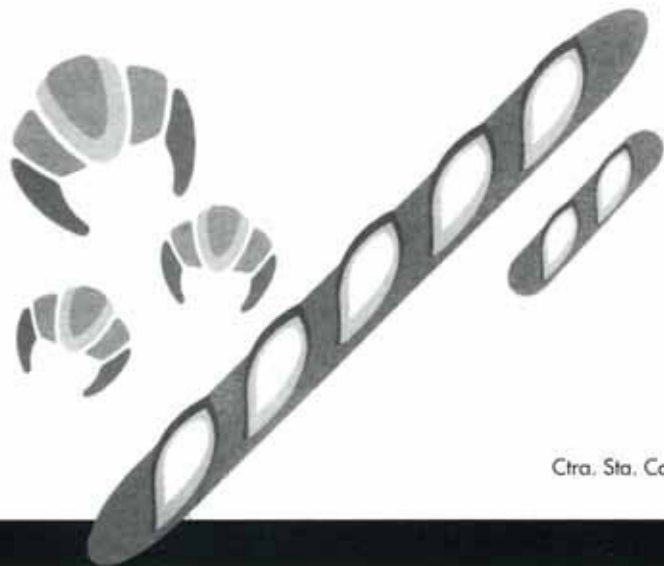

ARTS I METALLS CARMANIU

FABRICACIÓ PRÒPIA - CASA FUNDADA L'ANY 1930

Trofeus - Copes - Plaques - Pins - Medalles - Clauers
Articles d'empresa - Gravacions - Restauracions
Objectes Regal - Artesania - Repujats - Dissenys especials
Creacions Exclusives - Escultures - Reproduccions, etc...

c/ La Salle, 27-29 - 17002 GIRONA
Tel. 972 21 85 03 - Fax 972 21 81 58
<http://www.carmaniu.com>
E-mail: carmaniu@carmaniu.com

Bellsolà

FLECA I PASTISSERIA

Més de 100 anys d'ofici

BELLSOLÀ, S.A.
Ctra. Sta. Coloma F., km 5,6 • 17181 AIGUAVIVA (Girona)
Tel. 972 24 13 11 • Fax 972 241 412

E-mail: info@bellsola.com

SANTA LUCIA

ASSEGURANCES

VIDA, PLANS DE JUBILACIÓ, DECESSOS, ACCIDENTS,
ROBATORI, INCENDIS, RESPONSABILITAT CIVIL,
VIDRES, COMBINATS DE LA LLAR,
COMERÇOS I OFICINES, EDIFICIS I COMUNITATS
D'HABITATGES, TALLERS I INDÚSTRIES, AGRARIS...

AGÈNCIA A GIRONA: Sta. Eugènia, 18, 1a

Tel. 972 20 19 88

Hotel Carlemany

- Menú de degustació.
6.000 ptes.

Plaça Miquel Santaló
17002 Girona
Tel. 972 21 12 12
E-mail carlemany@grn.es
www.carlemany.es

Ballesteries, 19
17004 GIRONA
Tel. 972 41 01 93

MUNTADA
ADVOCATS

JOAN Bta. MUNTADA i BATLLE
Advocat

Agent de la Propietat Immobiliària - Administrador de Finques

JOAN Bta. MUNTADA i ARTILES
Advocat

Agent de la Propietat Immobiliària - Gestor Administratiu

RAMON MUNTADA i ARTILES
Advocat

c/ Nou, 27, pral. - Tel. 972 20 04 34 - 972 20 08 87 - Fax 972 41 18 01
e-mail: muntado@bbvnet.com - 17001 GIRONA

COMA

JOIERIA - RELLOTGERIA

ZENITH
Swiss watchmakers since 1865

MONT
BLANC

SANDOZ

PIERRE BALMAIN

NINA RICCI
PARIS

c/ Nou, 27 - Sant Francesc, 28

Tel. 972 21 68 21 - GIRONA

c/ Sta. Eugènia, 26 - Tel. 972 20 32 48

AGRAÏMENT

Agraïm la col·laboració de tots els anunciants, i de tota la gent
que ha fet possible aquest llibret de
la Processó del Sant Enterrament de la Setmana Santa del 2001.
Des d'aquí convidem i animem a tothom a participar-hi.

Ben cordialment,

Junta de Confraries de Girona

Pins de les Vestes de les Confraries

REALITZATS EN ANYS ANTERIORS

- **Guàrdia Noble de la Confraria del Sant Sepulcre**
 - **Confrare dels Dolors**
 - **Confrare de Jesús i els Nens**
 - **Confrare de Sant Honorat**
- **Confrare de Sant Isidre Llaurador i Sant Galderic**
 - **Confrare de la Puríssima Sang de NSJ**
 - **Confrare del Davallament**

**NOU
D'AQUEST
ANY:**

- **Confraria
de la Passió**

Tenen un preu de 400 pessetes,
que es destinen a subvencionar
els actes que s'organitzen.
Es poden trobar mitjançant
les confraries o bé durant l'exposició
a l'església dels Dolors.

Moltes gràcies!!

